

การศึกษามลการใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สารนิพนธ์

ของ

นางสาวอาลัย พะสุนนท์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

กุมภาพันธ์ 2548

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

428 40712

๒๕๕๗

ร 2

การศึกษาดผลการใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

๓ พ.ค. 25๕๘

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวอาลัย พะสุนนท์

S229240

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

กุมภาพันธ์ 2548

๒ ๒๕๕๗

อาลัย พะสุนนท์ (2548) การศึกษาผลการใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายเพื่อส่งเสริมความเข้าใจ
ในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สารนิพนธ์ ศศ ม
(การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์กุลทิพย์ โรหิตรัตนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายในการส่งเสริมความ
เข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขมรรัฐพิทยาคม อำเภอเขมรรัฐ จังหวัด
อุบลราชธานี จำนวน 46 คน ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 20 คาบเรียน คาบเรียนละ 50 นาที

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองได้แก่ 1) แผนการสอน 5 แผน ได้แก่ แผนภูมิความหมายแบบ
พรรณนา แผนภูมิความหมายแบบแสดงเหตุ-ผล แผนภูมิความหมายแบบเปรียบเทียบ แผนภูมิความหมาย
แบบจำแนกประเภท และแผนภูมิความหมายแบบลำดับเหตุการณ์ 2) แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการ
อ่านก่อนและหลังการทดลอง 3) แบบสอบถามเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่ามัธยเลขคณิต ค่าร้อยละ และค่าสถิติแบบ t-test for
Dependent Samples

ผลการศึกษาค้นคว้าการใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน สรุปได้ว่า

- 1 การใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายช่วยให้ความสามารถในการอ่านของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05
- 2 นักเรียนมีเจตคติในการอ่านดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

THE EFFECTS OF USING SEMANTIC MAPPING TECHNIQUES TO ENHANCE ENGLISH
READING COMPREHENSION OF MATTAYOMSUKSA 3 STUDENTS

AN ABSTRACT
BY
MISS ARLAI PASUNON

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Arts degree in Teaching English as a Foreign Language
at Srinakharinwirot University

February 2005

Ariani Pasuruan (2005) *The Effects of Using Semantic Mapping Techniques to Enhance English Reading Comprehension of Mattayomsuksa 3 Students* Master's Project M.A (Teaching English as a foreign Language) Bangkok Graduate School Srinakharinwirot University Advisor Aj Koolatip Rontratana

The purpose of this study was to use Semantic Mapping Techniques to enhance English reading comprehension of Mattayomsuksa 3 students

The subjects of this study were 46 students of Mattayomsuksa 3 at Khemaratphittayakom School Amphur Khemarat, Ubon Ratchathani during the first semester of the 2004 academic year. Students were taught for 20 periods of 50 minutes

The instruments used consisted of 1) 5 lesson plans on Descriptive map, Cause-effect map, Contrast overlay map, Classification map and Time ladder map 2) a pre – post test of English reading comprehension 3) a pre - post questionnaire to survey the attitude of the students towards reading English

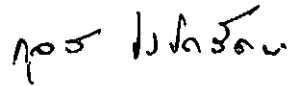
The statistics used for data analysis were the mean , percentage and t-test for Dependent Samples

The results of using Semantic Mapping Techniques indicated that

- 1 The reading ability of the students improved significantly at 05 after using Semantic Mapping Techniques
- 2 The students' attitude towards reading increased significantly at 05

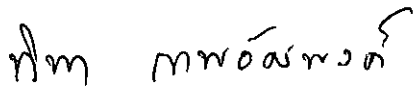
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

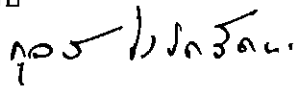
(อาจารย์กุลทิพย์ โรหิตร์ตนะ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร ทิพา เทพอักษรพงศ์)

คณะกรรมการสอบ

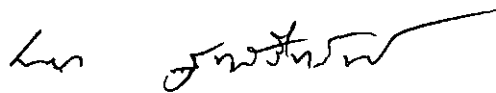
(อาจารย์กุลทิพย์ โรหิตร์ตนะ)

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เจลีวิตศรี พิบูลชล)

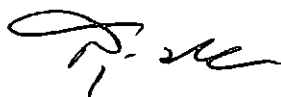
กรรมการสอบสารนิพนธ์

(ดร นิตยา สุขเสรีทรัพย์)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์สุภา ปานเจริญ)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

วันที่ 28 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ 2548

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างสูง จากอาจารย์กุลทิพย์ โรหิตร์ตนะ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจลิยวศรี พิบูลชล และ ดร นิทยา สุขเสรีทรัพย์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และเป็นกำลังใจที่ดียิ่งในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์เตือนใจ เจลิมกิจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงเยาว์ กอสนาน รศ ดร สมสรร วงษ์อยู่น้อย ดร แสงจันทร์ เหมเชื้อ และคณาจารย์ในภาควิชาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ซึ่งเป็นประโยชน์และมีคุณค่าในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 / 9 โรงเรียนเขมรรัฐพิทยาคม อำเภอเขมรรัฐ จังหวัดอุบลราชธานี ที่ได้อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการทดลองการสอนและเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยในการเรียนและการศึกษาค้นคว้าด้วยดีมาตลอด คุณค่าและประโยชน์ใดๆ ที่พึงได้รับจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ อบรมสั่งสอน สนับสนุนและช่วยเหลือผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา ด้วยดี

อาลัย พะสุนนท์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
สมมติฐานการค้นคว้า	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน	6
ความหมายของการอ่าน	6
จุดมุ่งหมายในการอ่าน	7
องค์ประกอบและความเข้าใจในการอ่าน	8
ระดับการอ่านเพื่อความเข้าใจ	10
ทฤษฎีประสบการณ์เดิม	11
โครงสร้างข้อความ	12
การสอนทักษะการอ่านโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย	13
ความหมายของเทคนิคแผนภูมิความหมาย	13
รูปแบบของเทคนิคแผนภูมิความหมาย	15
ความสำคัญของเทคนิคแผนภูมิความหมายต่อการอ่าน	23
วิธีการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้แผนภูมิความหมาย	26
งานวิจัยในประเทศ	26
งานวิจัยในต่างประเทศ	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	30
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
	ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	30
	เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ	31
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	36
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
5	สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ	40
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	40
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	40
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	41
	การวิเคราะห์ข้อมูล	41
	สรุปการศึกษาค้นคว้า	42
	การอภิปรายผล	42
	ข้อเสนอแนะ	46
	บรรณานุกรม	50
	ภาคผนวก	54
	ภาคผนวก ก	55
	ภาคผนวก ข	65
	ภาคผนวก ค	79
	ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	86

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง	35
2 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ	38
3 ผลการวิเคราะห์คะแนนเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษ	39
4 แสดงคะแนนรวมและค่าเบี่ยงเบนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ	77
5 ตารางแสดงความคิดเห็นต่อการอ่านภาษาอังกฤษ	84

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิความหมายรูปแมงมุม	15
2 แผนภูมิความหมายรูปขึ้นบันได	16
3 แผนภูมิความหมายแสดงเหตุผล	16
4 แผนภูมิความหมายแสดงการเปรียบเทียบ	17
5 แผนภูมิความหมายแบบผสม	18
6 แผนภูมิความหมายแบบลำดับเหตุการณ์	19
7 แผนภูมิความหมายแบบพรรณนา	20
8 แผนภูมิความหมายแสดงการเปรียบเทียบ	21
9 แผนภูมิความหมายแบบจำแนกประเภท	22

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในบรรดาทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ทักษะการอ่านนับว่าเป็นทักษะที่สำคัญที่สามารถเชื่อมโยง และบูรณาการกับทักษะอื่นๆได้ง่าย โดยผู้อ่านสามารถดึงเอาข้อมูลของสิ่งที่อ่านมาใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสื่อสารกับผู้อื่นได้ และนำไปใช้ในการค้นคว้าหรือหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองให้ทันกับข่าวสารข้อมูล เหตุการณ์ และก้าวให้ทันสถานการณ์โลกที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

จุดมุ่งหมายของการอ่านนั้นเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจสาระที่อ่าน สามารถจับประเด็นหลักเพื่อสรุปใจความของเนื้อเรื่อง การอ่านเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียนเพื่อสื่อความหมาย ดังนั้นทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเสาะแสวงหาความรู้ พัฒนาความคิด และพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาได้ดี ดังที่ พอลสตัน และบรูเดอร์ (Paulston and Bruder 1976 157) และสตีเวนสัน (Stevenson 1973 10) ได้กล่าวว่าหากจะเปรียบเทียบความสำคัญของทักษะทางภาษาทั้งสี่ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนสำหรับนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศแล้ว ทักษะการอ่านถือว่าเป็นทักษะที่ถูกใช้มากที่สุด เพราะนักเรียนต้องใช้ทักษะการอ่านในการหาความรู้ และพัฒนาการใช้ภาษาของตนเองซึ่งสอดคล้องกับ ดูบิน (Dubin 1982 14) ที่กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือค้นคว้าต่างๆ นักเรียนที่มีความสามารถทางการอ่านส่วนใหญ่จะประสบความสำเร็จในการเรียน เพราะเมื่อเข้าใจเรื่องที่อ่านก็สามารถนำความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ที่ได้รับจากการอ่านมาดัดแปลงให้เกิดประโยชน์ในการศึกษา และในชีวิตประจำวัน

จากการประเมินคุณภาพการศึกษาของกรมวิชาการ (กรมวิชาการ 2540 17) พบว่าความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้งมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย อยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง แม้ว่าจะมีการปรับปรุงหลักสูตรภาษาอังกฤษให้ทันสมัย สอดคล้องกับสภาพสังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ เทคโนโลยีต่างๆ แล้วก็ตามสมุทร เซ็นเชาวิช (2540 15) ได้กล่าวถึง สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษต่ำ คือ นักเรียนขาดแรงจูงใจในการอ่าน ประกอบกับการที่ไม่สามารถอ่านคำศัพท์ หรือไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่มีอยู่ในข้อความที่กำลังอ่านทำให้นักเรียนไม่เข้าใจบทอ่านนั้นและยังรู้สึกว่าการอ่านเป็นเรื่องยาก ลำบาก น่าเบื่อหน่ายมากยิ่งขึ้น

นอกจากนั้นการศึกษาศาภาพการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษของ เกียรติชัย ยานะรังสี (2540) พบว่า ความสามารถในการอ่านของนักเรียนไทยในระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ กล่าวคือ ผู้เรียนไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ไม่สามารถเรียบเรียงความคิดของตนเอง ให้เป็นเรื่องราวที่ต่อเนื่องได้

ปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยทำการสอนอยู่ พบว่า นักเรียนใช้เวลาในการอ่านมาก โดยนักเรียนใช้เวลานานในการแปลคำศัพท์จากบทอ่านเพื่อทำความเข้าใจในเนื้อเรื่อง และ เมื่ออ่านจบนักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถตอบคำถาม หรือจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ส่งผลให้คะแนนในการสอบการอ่านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ

จากปัญหาที่เกิดขึ้นผู้วิจัยจึงศึกษาเทคนิคการสอน กิจกรรมประกอบการเรียนการสอน และบทเรียนที่เหมาะสมกับความสามารถและระดับความรู้ของผู้เรียนที่จะช่วยแก้ปัญหาด้านการอ่านของนักเรียน และได้พบกลวิธีในการสอนทักษะการอ่านวิธีหนึ่งซึ่งผู้วิจัยคิดว่าสามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ผล ได้แก่ การใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายภาษาอังกฤษ ซึ่ง ฮานฟ์ (Irvin 1990 83, 110-111 , citing Hanf 1971) เป็นผู้นำเทคนิคแผนภูมิความหมายมาใช้เป็นคนแรก กล่าวว่ เทคนิคแผนภูมิความหมาย ช่วยให้ผู้เรียนรู้วิธีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เนื่องจากในการสร้างแผนภูมิ ผู้เรียนจะต้องรับข้อมูล เรียบเรียงข้อมูล และมีการแปลข้อมูล เพื่อสื่อความหมายของข้อมูลที่ได้รับเข้ามาได้ นอกจากนั้น พรานเตอร์ และ เทอร์รี่ (Norton 1993 432 , citing Prater and Terry 1985) ได้กล่าวว่า การใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย เป็นเทคนิคที่ช่วยพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็น ความสัมพันธ์ระหว่างใจความสำคัญ (Main idea) กับใจความย่อย (Supporting details) ในบทอ่านอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ในแผนภูมิที่สร้างขึ้นซึ่งประกอบไปด้วยปม (nodes) สามารถเขียนเป็นรูปวงกลม สีเหลี่ยมผืนผ้า หรือสีเหลี่ยมจัตุรัส ภายในบรรจุคำ หรือ วลี ที่เป็นใจความสำคัญและมีเส้นตรงและลูกศรแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปมต่าง ๆ ผู้เรียนสร้างแผนภูมิ แสดงการเชื่อมโยงความคิดของเรื่องที่อ่าน โดยครูอาจแนะนำการสร้างแผนภูมิเป็นตัวอย่างก่อน แล้วให้ผู้เรียนสร้างแผนภูมิเอง จากนั้นจึงอภิปราย ทำให้ผู้เรียนรู้จักคิดและตัดสินใจวิเคราะห์ประเมินและใช้วิจารณญาณอย่างมีเหตุผล เรียบเรียง และจัดประเภทของความคิดตามที่ผู้เขียนได้วางแผนไว้ สินาตรา และคณะ (Sinatra, et al 1984 22)

กระบวนการเรียนรู้โดยการใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายเน้นกระบวนการเชื่อมโยงความรู้เดิมสู่ความรู้ใหม่และยังช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างใจความสำคัญกับใจความย่อยซึ่งมีผู้ให้ความสนใจศึกษาค้นคว้าหลายท่าน

ชมิทธ์ (Schmidt 1986 113) กล่าวว่า การสอนการอ่านโดยใช้แผนภูมิความหมาย เป็นยุทธวิธีการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยให้ผู้อ่านทำแผนภูมิความหมาย เพื่อแสดงถึงความเข้าใจที่ได้รับจากการอ่าน

จอห์นสัน (Johnson 1988 198-A) ได้ศึกษาผลของกลวิธีการใช้แผนภูมิความหมาย แบบเติมคำที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน และพบว่าผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้น

ไคลน์ (Klein 1991 279) กล่าวว่าเทคนิคแผนภูมิความหมาย เป็นวิธีการแสดงความสัมพันธ์ของเนื้อหาออกมาเป็นภาพให้เห็นชัดเจนขึ้น นักเรียนสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของความคิดรวบยอดและยังเป็นกระบวนการกระตุ้นความรู้เดิม หรือเป็นการสร้างพื้นฐานความรู้ก่อนการอ่าน

จากปัญหาที่เกิดขึ้น คือนักเรียนไม่เข้าใจในเรื่องที่อ่านจึงทำให้ผลการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษต่ำ ผู้วิจัยจึงศึกษาเทคนิคการสอน กิจกรรมประกอบการเรียนการสอนและบทเรียนที่เหมาะสมกับความสามารถและระดับความรู้ของผู้เรียนเพื่อที่จะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น และจากการศึกษาค้นคว้าผู้วิจัยมีความสนใจจะนำการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายมาทดลองใช้เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน กล่าวคือ จะช่วยผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างใจความสำคัญหลัก และใจความสำคัญรองในเรื่องที่อ่านจากแผนภูมิ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน การแสดงความคิดเห็นมากยิ่งขึ้น ตลอดจนสร้างทัศนคติที่ดีในการอ่านมากยิ่งขึ้น

จุดมุ่งหมายของศึกษาค้นคว้า

- 1 เพื่อศึกษาผลการใช้แผนภูมิความหมายต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3
- 2 เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษก่อน และหลังการทดลอง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้น และจะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอนการอ่านภาษาอังกฤษในระดับชั้นต่างๆ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน
 เขมราฐพิทยาคม อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 9 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 365 คน
 ซึ่งแบ่งห้องเรียนตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนออกเป็น 3 ระดับคือ

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอ่อน 3 ห้องเรียน

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง 4 ห้องเรียน

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเก่ง 3 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขมราฐ
 พิทยาคม ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษระดับปานกลาง ซึ่งเกรดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง
 2.00-2.50 ได้มาโดยวิธีการจับฉลากมา 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 46 คน

ระยะเวลาในการทดลอง

ระยะเวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 20 คาบใน
 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองเป็นบทอ่านจากหนังสือแบบเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการ
 อนุญาตให้ใช้เป็นหนังสือแบบเรียนและมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชาภาษาอังกฤษ
 ดังรายชื่อต่อไปนี้

- 1 Practice in Comprehension
- 2 Highlight 3
- 3 Read and Write Book 3
- 4 Reading Skill 1 and 2
- 5 Target Reading

นิยามศัพท์เฉพาะ

1 เทคนิคแผนภูมิความหมาย (Semantic mapping technique) หมายถึง วิธีการสอนอ่านด้วยแผนภูมิซึ่งใช้เส้นแสดงความสัมพันธ์ระหว่างใจความสำคัญหลัก และใจความย่อยในเรื่อง โดยแผนภูมิที่สร้างขึ้นนั้นประกอบไปด้วยปม (node) ซึ่งสามารถเขียนเป็นรูปวงกลมสี่เหลี่ยมผืนผ้า หรือสี่เหลี่ยมจัตุรัส ภายในบรรจุคำหรือวลีที่เป็นใจความสำคัญและมีเส้นตรงหรือลูกศรแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปมต่างๆ ทั้งนี้โดยมีขั้นตอนการสอนตามแนวทางของ จอห์นสัน และเพียร์สัน (Gunning 1992 164 , citing Johnson and Pearson 1984)

2 ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในด้านการอ่านตามจุดประสงค์ของหลักสูตรและจุดประสงค์รายวิชา คือสามารถตีความ จับใจความสำคัญ และสรุปความจากเรื่องอ่านอย่างเป็นลำดับขั้นตอนซึ่งวัดจากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ก่อนและหลังการทดลอง

3 เจตคติที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น ความชอบหรือพอใจในการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองโดยได้ปรับปรุงจากแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษของ วิจิตรา นรสิงห์ (2540 236-240) สุชาดา สมุทศิริ (2543 90-91) และพรเพ็ญ พุ่มสะอาด (2543 105-107)

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขมรราษฎร์พิทยาคม ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้นและมีเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษดีขึ้นหลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินการวิจัย โดยแยกเป็นหัวข้อดังนี้

- 1) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
 - 1 1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
 - 1 2 จุดมุ่งหมายในการอ่าน
 - 1 3 องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน
 - 1 4 ระดับความเข้าใจในการอ่าน
 - 1 5 ทฤษฎีประสบการณ์เดิม (Schema Theory)
 - 1 6 โครงสร้างข้อความ (Text Structure)
- 2) การสอนทักษะการอ่านโดยการใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย
 - 2 1 ความหมายของเทคนิคแผนภูมิความหมาย
 - 2 2 รูปแบบของเทคนิคแผนภูมิความหมาย
 - 2 3 ความสำคัญของเทคนิคแผนภูมิความหมายต่อการอ่าน
 - 2 4 วิธีการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย
- 3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแผนภูมิความหมาย
 - 3 1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3 2 งานวิจัยต่างประเทศ

1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

1 1 ความหมายของการอ่าน

นักการศึกษา ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้หลายทัศนะดังต่อไปนี้

สมุทฺร เชนเชาวนิช (2540 : 1) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านเป็นการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านและในขณะที่ผู้อ่านจะรับเอาความรู้สึของผู้เขียนเข้าไปด้วย ผู้อ่านแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบกับเรื่องที่อ่าน และอาจโต้ตอบกับผู้อื่นด้วย

เอสกี (Eskey 1986 6-7) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสติปัญญาที่สมองทำหน้าที่ทั้งหมดในการตีความหมายของข้อความโดยสมองจะเริ่มทำงานเมื่อตาของผู้อ่านรับข้อมูลที่ได้จากการอ่าน แล้วนำความรู้เดิมที่สะสมไว้ในสมองมาช่วยในการตีความของสมองที่อ่าน ซึ่งข้อมูลใหม่ที่ได้จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของความรู้ในเรื่องดังกล่าวเพิ่มเติม และสามารถนำมาใช้ในคราวต่อไป

ผกาศรี เย็นบุตร (2542 3) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่านหมายถึงกระบวนการค้นหาความหมาย หรือความเข้าใจจากตัวหนังสือ หรือสัญลักษณ์ต่างๆ ผู้อ่านต้องมีปัจจัยหลายอย่างในการค้นหาความหมายให้ได้ แล้วนำไปพัฒนาตนเองและสังคม

จากความหมายในการอ่านจึงสรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางความคิดที่ผู้อ่านพยายามที่จะสื่อความหมายของผู้เขียนผ่านตัวอักษร โดยอาศัยประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐานและในระหว่างการอ่านจะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาษาเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้การอ่านนั้นมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

1.2 จุดมุ่งหมายในการอ่าน

มิลเลอร์ (Miller 1982 12) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายในการอ่านออกเป็น 6 ประการ

- 1) อ่านเพื่อจับใจความสำคัญอย่างคร่าวๆ
- 2) อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
- 3) อ่านเพื่อสำรวจรายละเอียด และจับใจความสำคัญทั่วๆ ไป
- 4) อ่านเพื่อความเข้าใจอย่างละเอียด
- 5) อ่านเพื่อใช้วิจารณ์ตามติดตามข้อความที่อ่าน
- 6) อ่านเพื่อวิเคราะห์ข้อความหรือแนวคิดในเรื่องที่อ่าน

ผกาศรี เย็นบุตร (2542 14-15) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายในการอ่านตามความต้องการของผู้อ่านดังนี้

- 1) อ่านเพื่อทราบข่าวสารข้อเท็จจริง การอ่านแบบนี้เป็นการอ่านที่รวดเร็ว สิ่งที่ต้องการคือคำตอบสั้นๆ หัวข้อหรือข้อความที่สำคัญ เช่น การอ่านป้ายนิเทศ ข้อความโฆษณา
- 2) อ่านเพื่อแสวงหาความรู้ เป็นการอ่านเพื่อให้เป็นผู้ตามทันเหตุการณ์ และความ เป็นไปของสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว

3) อ่านเพื่อการศึกษาค้นคว้า เป็นการอ่านเพื่อให้ได้ความรู้มาเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน และอาชีพ สิ่งพิมพ์ที่ให้ประโยชน์ดังกล่าว เช่น หนังสือตำราวิชาการต่างๆ หนังสือคู่มือ หนังสืออ้างอิง

4) อ่านเพื่อสนองความต้องการทางธรรมชาติ มนุษย์มีความต้องการทางธรรมชาติ คือต้องการความรัก ความมั่นคงในชีวิต การเป็นที่ยอมรับในสังคม การอ่านหนังสือจะช่วยสนองความต้องการเหล่านี้ได้ โดยทำให้รู้จักตนเองดีขึ้น มีความคิดกว้างขวาง มีแนวทางดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สามารถปรับปรุงตนเองให้อยู่ในสังคมได้ดี และเข้ากับคนอื่นได้

5) อ่านเพื่อการพักผ่อน และความบันเทิง การอ่านหนังสือบางประเภทช่วยผ่อนคลายอารมณ์จากงานประจำ ถือว่าเป็นการพักผ่อนสมองได้ทางหนึ่ง เช่น การอ่านหนังสือประเภทบันเทิงคดี สารคดี ในหนังสือนิตยสาร วารสารทั่วไป

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายในการอ่าน เพื่อจับใจความสำคัญของข้อความ เพื่อหาข้อเท็จจริง เพื่อความบันเทิง เพื่อการหาความรู้และประสบการณ์เพื่อจะได้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์ และยังสนองความต้องการทางธรรมชาติ คือต้องการความรัก ความมั่นคงในชีวิต

1.3 องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน

ในสภาพที่เป็นจริงนั้น ก่อนที่จะอ่านเรื่อง ผู้อ่านอาจจะได้ฟังหรือพุดถึงเรื่องที่จะอ่านมาก่อน เมื่อได้อ่านข้อมูลที่ต้องการแล้ว ผู้อ่านอาจจะนำข้อมูลที่พุดหรือเขียนมาผสมผสานกันให้เป็นเรื่องราวเดียวกัน ด้วยหลักการนี้จึงไม่ควรแยกทักษะการอ่านออกจากทักษะอื่นๆ แต่ควรมีการผสมผสานกันระหว่างทักษะต่างๆ ตามลักษณะที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน และในการอ่าน ผู้อ่านจะเข้าใจเรื่องได้ดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบพื้นฐานของผู้อ่าน

แฮริส และสมิทท์ (พรเพ็ญ พุ่มสะอาด 2543 : 9 , อ้างอิงจาก Hams & Smith 1975 : 235) กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

- 1 ประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน
- 2 ความสามารถทางด้านภาษา
- 3 ความสามารถในการคิด
- 4 จุดประสงค์ที่มีต่อสิ่งที่อ่าน
- 5 จุดประสงค์ในการอ่าน

เอ็ดดี้ (Eddie 1986 3-7) กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

1 ความรู้ในระบบการเขียน (Knowledge of the writing system) ผู้อ่านที่มีความสามารถจะต้องมีความรู้ในเรื่องการผสมคำ และการสะกดคำ เพราะจะช่วยให้เข้าใจและจดจำคำในภาษาไทย

2 ความรู้ในเรื่องภาษา (Knowledge of the language) ซึ่งได้แก่โครงสร้างของคำ ลักษณะของคำ และการเรียบเรียงคำสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างราบรื่น และเกิดความเข้าใจเร็วขึ้น

3 ความสามารถในการตีความ (Ability to interpret) ผู้อ่านจะต้องมองเห็นความสัมพันธ์ และการเชื่อมโยงกันของแต่ละประโยคแล้วตีความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อออกมาให้ได้

4 ความรู้รอบตัวทั่วไป (Knowledge of the world) ผู้อ่านจะสามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะของบทอ่าน และโครงสร้างความรู้เดิมของผู้อ่านซึ่งนอกจากความรู้ในหัวเรื่องที่จะอ่านแล้ว ผู้อ่านจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับประเภทของบทอ่าน ตลอดจนความรู้ในเรื่องของวัฒนธรรมอีกด้วย เพราะในขณะที่อ่านผู้อ่านจำเป็นต้องดึงความรู้เหล่านั้นไปใช้ประกอบด้วย

5 เหตุผลในการอ่าน และรูปแบบการอ่าน (Reason for reading and reading style) ผู้อ่านที่มีความสามารถต้องรู้จักเปลี่ยนรูปแบบการอ่านไปตามจุดมุ่งหมาย หรือเหตุผลในการอ่าน เช่น การอ่านแบบผ่านๆ เพื่อกวาดสายตาดูหัวข้อข่าวที่สำคัญๆ หรือการอ่านแบบละเอียดเมื่ออ่านตำราเรียน

จากที่กล่าวมาจะพบว่า องค์ประกอบที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่านนั้นประกอบไปด้วยประสบการณ์เดิมของผู้อ่านซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านมีความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีตลอดจนผู้อ่านต้องมีความรู้ความสามารถด้านภาษาหมายถึงมีความรู้เกี่ยวกับถ้อยคำสำนวน คำพังเพย โวหาร และคำเปรียบเทียบกับซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านตีความเนื้อเรื่องที่อ่านได้ดี และมีรรถรสในการอ่าน

1.4 ระดับความเข้าใจในการอ่าน

สมิธ และแบร์เรลต์ (วิลเฟร็ด ธนสุวรรณ 2543 : 5, อ้างอิงจาก Smith and Barrell 1979) กล่าวว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นกระบวนการค้นหาความหมายในหลายระดับ คือ

1 ความเข้าใจในระดับแคบ (Micro processes in comprehension) เกิดเมื่อผู้อ่านพอใจกับเรื่องที่อ่าน เป็นความเข้าใจที่เน้นตัวอักษร เช่น ความเข้าใจในระดับ คำ วลี ประโยค และไวยากรณ์

2 ความเข้าใจในระดับกว้าง (Macro processes in comprehension) ผู้อ่านต้องจับใจความสำคัญ และแนวคิดที่แฝงอยู่ในเรื่อง

คินท์ (วิลเฟร็ด ธนสุวรรณ 2543 : 5, อ้างอิงจาก Kintch 1982) ได้กล่าวเพิ่มเติมอีก 2 ระดับ คือ

3 ความเข้าใจระดับทักษะการประเมินค่าในสิ่งที่อ่าน (Evaluation) เป็นการตัดสินใจ แยกแยะระหว่างความจริง หรือจินตนาการ

4 ความเข้าใจระดับความซาบซึ้ง (Appreciation) คือการตอบสนองทางอารมณ์ต่อโครงเรื่อง การเกิดอารมณ์ร่วมกับตัวละคร หรือเหตุการณ์เป็นต้น

เบอร์ไมสเตอร์, และ นพรัตน์ สรวายสุวรรณ (เบญจมาศ โกมลไสย 2540 : 16, อ้างอิงจาก Burmeister 1974 : 147-147, และนพรัตน์ สรวายสุวรรณ 2527 : 23) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความเข้าใจคล้ายคลึงกันซึ่งแบ่งออกเป็น 7 ระดับด้วยกันคือ

1 ระดับความจำ (Memory) เป็นการจำในสิ่งที่ผู้เขียน เขียนไว้ได้แก่การจำเกี่ยวกับข้อเท็จจริง วัน เดือน ปี คำจำกัดความ ใจความสำคัญของเรื่อง ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือ คำสั่งที่ระบุไว้

2 ระดับการแปลความหมาย (Translation) เป็นการนำข้อความ หรือสิ่งที่รู้ไปแปลเป็นรูปอื่น เช่นแปลจากภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง รวมทั้งการถอดความหมาย หรือการนำเอาใจความสำคัญของเนื้อเรื่องไปแปลงเป็นแผนภูมิได้

3 ระดับการตีความ (Interpretation) คือความเข้าใจ หรือมองเห็นถึงความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ที่ผู้เขียนมิได้ระบุไว้โดยตรง เช่น การเข้าใจสาเหตุของเรื่องที่อ่านได้ แม้ว่าจะได้อ่านเฉพาะผลของเรื่อง

4 ระดับการประยุกต์ใช้ (Application) คือความสามารถในการเข้าใจหลักการ และสามารถนำหลักการนั้นไปประยุกต์ใช้จนเกิดผลสำเร็จ นั่นคือ นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

5 ระดับการวิเคราะห์ (Analysis) คือ ความสามารถในการอ่านที่แยกแยะส่วนประกอบย่อยๆ ที่ประกอบเข้าเป็นส่วนใหญ่ได้ เช่น การวิเคราะห์บทโฆษณาชวนเชื่อว่า ผู้เขียนโฆษณาคือใคร ทำงานให้ใคร มีจุดมุ่งหมายอะไร เป็นต้น

6 ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) คือ ความสามารถที่นำเอาความคิดเห็นที่ได้จากสิ่งที่อ่านมาผสมผสานกันแล้วจัดเรียงเรียงใหม่ เพื่อที่จะนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวาง นอกเหนือไปจากความรู้ที่ได้จากการอ่าน

7 การประเมินผล (Evaluation) เป็นการวางเกณฑ์แล้วตัดสินสิ่งที่อ่านโดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่ตั้งไว้เป็นบรรทัดฐาน เช่น เรื่องราวที่เป็นจริงที่เป็นจินตนาการ ที่เป็นความคิดเห็น และเรื่องราวที่เป็นความเชื่อของเรื่องที่อ่าน เป็นต้น

สรุปได้ว่า ระดับความเข้าใจในการอ่านการเป็นกระบวนการตั้งแต่ระดับความจำ การแปลความหมายคำ วลี ประโยค และไวยากรณ์เพื่อถอดความหมาย ตีความ วิเคราะห์ข้อความ สังเคราะห์ข้อความ และประเมินข้อความ เพื่อหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านอย่างมีหลักเกณฑ์ และสามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านมาผสมผสานแล้วจัดเรียงเรียงใหม่ หรือนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

1.5 ทฤษฎีประสบการณ์เดิม (Schema Theory)

พรเพ็ญ พุ่มสะอาด (2543 : 35 – 36) กล่าวว่า จากการศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์ในการอ่านพบว่า แต่เดิมทฤษฎีการอ่านได้เน้นความสำคัญที่ตัวภาษา และมีความเชื่อว่าผู้อ่านจะอ่านเรื่องได้ดีเพราะมีความรู้ทางภาษาดี เน้นความสำคัญของการสอนภาษามากกว่าการสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพ แต่ปัจจุบันทฤษฎีการอ่านได้เปลี่ยนแนวโน้มไปในแนวคิดทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) และจิตวิทยาการเรียนรู้ (Cognitive Psychology) ซึ่งภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาเป็นการผสมผสานระหว่างภาษาศาสตร์และจิตวิทยาเข้าด้วยกัน ภาษาศาสตร์สนใจศึกษาภาษาบริสุทธิ์เท่านั้นไม่สนใจศึกษาว่ามนุษย์แต่ละคนรู้ภาษาใช้และเข้าใจภาษาได้ด้วยวิธีใดจึงมักวิเคราะห์และเปรียบเทียบเรื่องเสียง ไวยากรณ์ หรือคำศัพท์ในภาษาใดภาษาหนึ่ง ส่วนจิตวิทยาสนใจเฉพาะพฤติกรรมและเงื่อนไข

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เข้ามามีบทบาทในการอ่านตามแนวคิดจิตวิทยาภาษาศาสตร์ คือ ทฤษฎีประสบการณ์เดิม (Schema Theory) ซึ่งมีหลักการว่าภูมิหลัง (Background) ของผู้เรียนมีผลต่อการเรียนรู้ ทฤษฎีนี้เชื่อว่า สังกัป (concept) ของการอ่านเป็นกระบวนการสร้าง

เรื่องขึ้นใหม่ตามอุปมานของผู้อ่านเองโดยผู้อ่านต้องอาศัยความรู้จากภูมิหลังของตนมาช่วยตีความสิ่งที่อ่าน และเชื่อว่า เรื่องที่อ่านนั้นไม่มีความหมายในตัวเอง เรื่องเป็นเพียงเครื่องชี้ทิศทางให้ผู้อ่านมีปฏิกิริยาโต้ตอบกับเนื้อความในเรื่องตลอดเวลาที่ดำเนินการอ่าน หรืออาจสรุปได้ว่าความเข้าใจในการอ่านเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้ของผู้อ่านกับเรื่องที่อ่าน

รูเมลฮาร์ท (Rumelhart 1981 3-12) ให้ความหมายของ ประสบการณ์เดิมว่า หมายถึงโครงข่ายความรู้ หรือข้อมูลต่างๆ ที่สะสมไว้ในสมอง เป็นตัวแทนของมวลความรู้ และประสบการณ์ของบุคคล ทั้งในลักษณะของรูปธรรมและนามธรรม ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดเกี่ยวกับสิ่งของ สถานการณ์ต่างๆ ไป ความรู้ ความจำ และความรู้สึกต่างๆ ทำให้ประสบการณ์เดิมเปรียบเสมือนการสร้างกรอบของเงื่อนไขโดยข้อมูลเหล่านี้มีการเชื่อมโยงกันเข้าเป็นเครือข่ายที่มีระบบและเป็นลำดับ

คาร์เรลล์ (Carrell 1987 467) ได้แบ่งโครงสร้างความรู้เดิมออกเป็น 2 ชนิด คือ

1 โครงสร้างความรู้เดิมทางด้านรูปแบบ (Formal Schema) หมายถึงการที่ผู้อ่านมีโครงสร้างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างข้อความในลักษณะต่างๆ และรู้จักใช้ความรู้เดิมให้เป็นประโยชน์ในขณะที่อ่าน จะช่วยอย่างมากในด้านความเข้าใจ ทั้งนี้เพราะลักษณะโครงสร้างข้อความจะแตกต่างกันไป และมีลักษณะเฉพาะแต่ละรูปแบบ

2 โครงสร้างความรู้ทางด้านเนื้อหา (Content Schema) หมายถึงการที่ผู้อ่านมีความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งมาก่อน จะช่วยทำให้เกิดความเข้าใจดีขึ้น เช่นความรู้ด้านเศรษฐกิจ การแพทย์ ธุรกิจ เป็นต้น ผู้อ่านมีโครงสร้างความรู้เดิมในด้านต่างๆ เหล่านี้จะรับรู้เรื่องราวได้เร็วกว่าผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ความรู้ทางด้านเนื้อหาเหล่านี้มาก่อน

กล่าวโดยสรุป ความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นเมื่อผู้อ่านมีความรู้เดิม หรือประสบการณ์เดิมมาช่วยตีความเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านซึ่งจะช่วยให้อ่านเรื่องได้เข้าใจและเร็วขึ้น นอกจากนั้น การที่ผู้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของข้อความในลักษณะต่างๆ ก็จะช่วยให้ผู้อ่าน อ่านได้ดีขึ้น สรุปความได้ง่ายขึ้น

1.6 โครงสร้างข้อความ (Text Structure)

สเลเตอร์ (Slater 1985 712) กล่าวว่า การสอนการอ่านที่สอนโครงสร้างข้อความ (Text Structure) นั้นฝึกให้รู้จักตัวบ่งชี้ของโครงสร้างข้อความแต่ละประเภท เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจ และสามารถหาความหมายจากสิ่งที่อ่านตรงกับความหมายที่ผู้เขียนให้ได้

เมเยอร์ และ ฟรีเดิล (Meyer and Freedle 1984 121-124) และโฮโรวิทซ์ (Horowitz 1985 450-451) ได้กล่าวถึง โครงสร้างข้อความแต่ละประเภทที่มีคำเชื่อมระหว่างประโยค และข้อความที่เป็นตัวบ่งชี้ หรือตัวชี้แนะของข้อความแต่ละประเภทดังนี้

1 ข้อความเชิงบรรยาย (Description) เป็นการบรรยายเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องอย่างกว้างๆ มีคำชี้แนะ เช่น for example, such as, another, furthermore

2 ข้อความเชิงลำดับเวลา (Time order) รูปแบบข้อความมีคำชี้แนะ เช่น first second, then, next, after, last, finally

3 ข้อความเชิงเปรียบเทียบ (Comparison) เป็นการเขียนถึงข้อความคล้ายคลึงและความแตกต่าง คำชี้แนะที่บ่งบอกข้อความชนิดนี้ เช่น similar to, different from, in contrast, unlike, on the contrary, on the other hand, nevertheless, however

4 ข้อความเชิงเหตุผล (Cause – effect) เป็นการเสนอข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน โดยกล่าวถึงสาเหตุที่จะนำไปสู่ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง คำชี้แนะได้แก่ because, because of, so that, since, due to, so accordingly, thus, as a result, the cause, the effect

5 ข้อความเชิงจำแนกประเภท (Classification) ข้อความเหล่านี้จะมีตัวบ่งชี้เช่น in addition, furthermore, such as, for example, some, other, each, there are

6 ข้อความเชิงปัญหา และการแก้ไข (Problem – solution) เป็นการเขียนถึงปัญหา และสาเหตุของปัญหา และวิธีการแก้ไข มีคำชี้แนะได้แก่ A problem is , A solution is , I would suggest , To solve this problem

สรุปได้ว่า โครงสร้างข้อความจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจและสามารถหาความหมายจากสิ่งที่อ่านได้ชัดเจนขึ้นเพราะผู้อ่านทราบจุดมุ่งหมายของผู้อ่าน

2 การสอนทักษะการอ่านโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย

(Semantic Mapping Techniques)

2.1 ความเหมาะสมของเทคนิคแผนภูมิความหมาย

ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายไว้ดังนี้

ฮานฟ์ (Irvin 1990 83 , 110-111 , citing Hanf 1971) กล่าวว่า เทคนิคแผนภูมิความหมายช่วยให้ผู้เรียนรู้วิธีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เนื่องจากในการสร้างแผนภูมินั้นผู้เรียนจะต้องรับข้อมูล เรียบเรียงข้อมูล และประเมินผลข้อมูล เพื่อสื่อความหมายข้อมูลที่รับเข้ามานั้นได้

ดังนั้นเทคนิคแผนภูมิความหมายจึงเป็นภาพแทนความคิดที่มีความหมายซึ่งเรียบเรียงและกำหนดสัญลักษณ์โดยผู้อ่าน

พราเตอร์ และเทอร์รี่ ((Norton 1993 432 , citing Prater and Terry 1985) กล่าวว่าเทคนิคแผนภูมิความหมายเป็นเทคนิคที่ช่วยพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างใจความสำคัญหลัก (main idea) กับใจความสำคัญย่อย (Supporting details) ในบทอ่านอย่างมีลำดับขั้นตอน

สินาทรา, สตาห์ล – ก็เมคและเบิร์ก (Sinatra, Stahl –Gemake & Berg 1984 22) กล่าวว่า เทคนิคแผนภูมิความหมาย หมายถึง แผนภูมิที่ช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ของคำ หรือข้อความที่เกี่ยวข้องกันอย่างมีลำดับขั้นตอน เป็นเทคนิคการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้เส้นแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลัก และประเด็นต่างๆ ในเรื่อง โดยแผนภูมิที่สร้างขึ้นนั้น ประกอบไปด้วยปม (node) ซึ่งสามารถเขียนเป็นรูปวงกลม สีเหลี่ยมผืนผ้า หรือสีเหลี่ยมจตุรัส ภายในบรรจุคำหรือวลีที่เป็นใจความสำคัญและมีเส้นตรงหรือลูกศรแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปมต่างๆ นอกจากนี้เทคนิคแผนภูมิความหมายยังช่วยให้ผู้เรียน เรียนวิชาการคิดอย่างมีวิจารณญาณและมีลำดับขั้นตอน เนื่องจากในการสร้างแผนภูมิความหมายนั้นผู้เรียนจะรับข้อมูล เรียบเรียงข้อมูล และประเมินผลข้อมูล เพื่อสื่อความหมายข้อมูลที่ได้รับเข้ามานั้นได้

จอห์นสัน และเพียร์สัน (Johnson & Pearson 1978) กล่าวว่า เทคนิคแผนภูมิความหมายช่วยพัฒนาความเข้าใจในการอ่านและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้สัญชาตญาณในการแยกแยะความแตกต่าง และหลอมรวมความรู้ใหม่กับประสบการณ์เดิมอย่างมีลำดับขั้นตอน

เดวิดสัน (Davidson 1982 52) กล่าวถึงการสอนการอ่านโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย (Diagram หรือ Graphic) ว่า หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ของความคิดของผู้อ่านจากเนื้อเรื่อง โดยใช้เส้นแสดงให้เห็นถึงความเข้าใจเรื่องที่อ่าน

โฮมลิช และพิทเทิลแมน (Heimlich & Pittleman 1986 3) กล่าวว่า เทคนิคแผนภูมิความหมาย หมายถึง แผนภูมิที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของใจความสำคัญ หรือคำหนึ่งๆ กับคำอื่นซึ่งไม่ใช่เทคนิคใหม่มีมานานแล้วเพียงแต่เดิมเรียกว่า Semantic Webbing, Networking หรือ Plot maps ซึ่งเหมาะที่จะนำมาใช้กับการอ่านเพื่อความเข้าใจทั้งในขั้นก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน และหลักการอ่าน

เดวิส และแมคเพอร์สัน (Davis & McPherson 1989 232-242) กล่าวว่า แผนภูมิความหมายช่วยให้ผู้อ่านคิดอย่างมีระบบ มีจุดมุ่งหมายในการอ่าน และช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นขั้นตอนและลำดับความสัมพันธ์ของเรื่องที่อ่านเป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า เทคนิคแผนภูมิความหมาย หมายถึง เทคนิคการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ เป็นแผนภูมิที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของใจความสำคัญ หรือคำหนึ่งๆ กับคำอื่นๆ อย่างมีลำดับขั้นตอนเนื่องจากการสร้างแผนภูมิความหมายนั้นผู้เรียนจะรับข้อมูล เรียบเรียงข้อมูล และประเมินผลข้อมูลเพื่อความหมายข้อมูลที่ได้รับเข้ามานั้นได้ เป็นกลวิธีในการรับรู้เรียนรู้ที่เน้นกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียนอย่างมีวิจารณญาณ อย่างมีระบบ และมีจุดมุ่งหมาย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำเทคนิคนี้มาใช้ในการศึกษาค้นคว้า

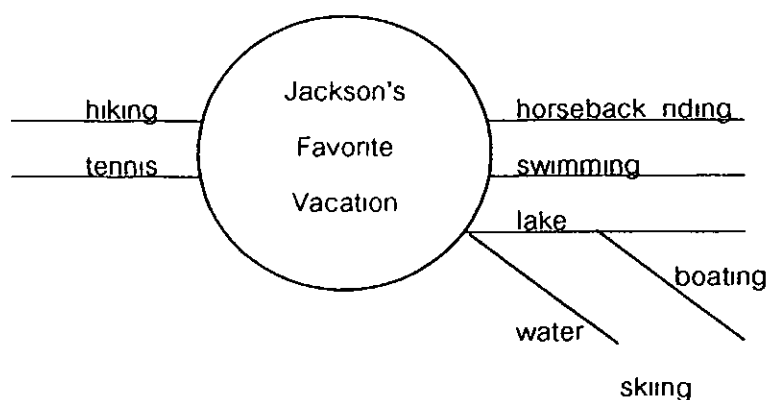
2.2 รูปแบบของเทคนิคแผนภูมิความหมาย

รูปแบบของแผนภูมิความหมายนั้น ขึ้นอยู่กับรูปแบบในการเขียนหรือโครงสร้างระดับยอด (Top -level Structure) ของข้อความนั้นๆ ที่ประกอบเป็นบทอ่าน ในบทอ่านเรื่องเดียวกันอาจเขียนแผนภูมิได้หลายรูปแบบโดยจะไม่ว่ารูปแบบใดถูกต้องที่สุด ดังมีผู้เชี่ยวชาญหลายๆ ท่านได้แบ่งรูปแบบแผนภูมิความหมายออกไว้หลายโครงสร้างตามลักษณะของบทอ่าน

ชมิทท์ (Schmidt 1986 112 – 117) ได้จำแนกรูปแบบของแผนภูมิความหมายตามลักษณะโครงสร้าง ออกเป็น 5 แบบ ดังนี้

1 แผนภูมิความหมายรูปแมงมุม (Spider Map) แสดงถึงใจความสำคัญ ขาของแมงมุมซึ่งเป็นเส้นนอนเป็นข้อความที่มาสนับสนุนใจความสำคัญ ส่วนเส้นทแยงแสดงถึงรายละเอียดปลีกย่อย แผนภูมินชนิดนี้ใช้กับเรื่องซึ่งมีตัวอย่างหลายๆ อันมาสนับสนุน

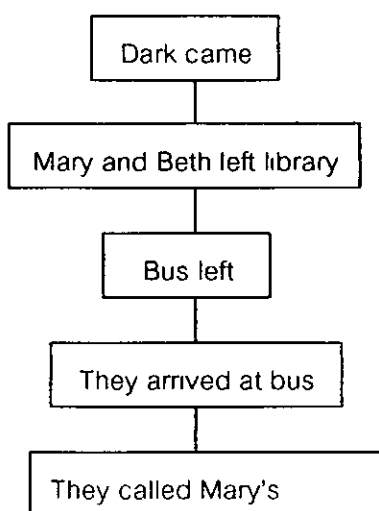
"The Jackson family has a favorite vacation resort There is a lake nearby for water skiing and boating They can also go hiking and horseback riding Tennis courts and swimming pool are close to their cabin"

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิความหมายรูปแมงมุม (Schmidt 1986 115)

2 แผนภูมิความหมายแบบขั้นบันได (Descending Ladder or Time Ladder Map) ใช้กับเรื่องที่เรียงลำดับเหตุการณ์ หรือแสดงขั้นตอนวิธีทำ

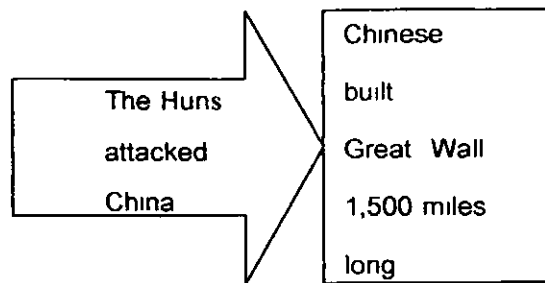
"It was already dark by the time Beth and Mary left the library They immediately started walking as quickly as possible to the bus stop Unfortunately the bus had already left when they got there They had to Telephone Mary's mother for a ride home "

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิความหมายแบบขั้นบันได (Time Ladder Map)
(Schmidt 1986 115)

3 แผนภูมิความหมายแสดงเหตุ-ผล (Cause - Effect map) ลูกศรแสดงเหตุ และสี่เหลี่ยมแสดงผล

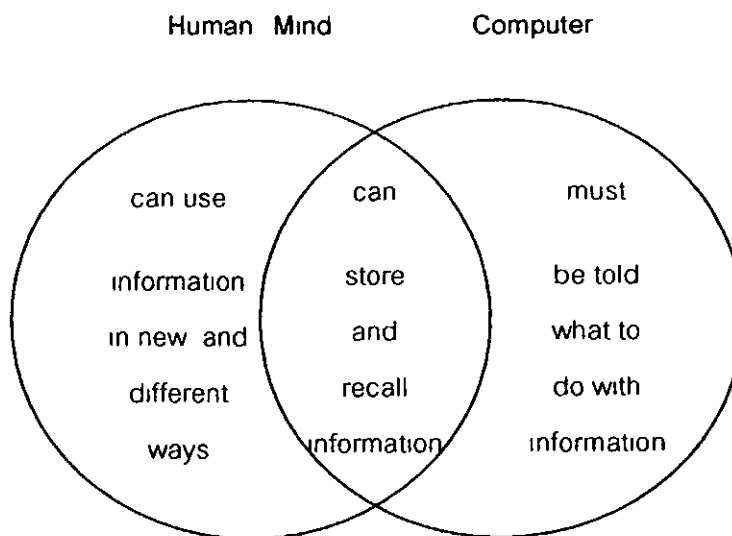
"Hundreds of years ago a fierce group of people called the Huns attacked China The Huns wanted to conquer China The Chinese built a huge wall 1,500 miles long to keep the Huns out of China The wall is still standing today "

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิความหมายแสดงเหตุผล (Cause - Effect Map)

4 แผนภูมิความหมายแสดงการเปรียบเทียบ (Comparison/Contrast Overlay Map) แผนภูมินิพนธ์นี้ใช้ในการเปรียบเทียบส่วนที่เหมือนกันและแตกต่างกัน

"The computer and the human mind are very much alike Both can store and recall information However, the computer must be told what to do with the information The human mind can invent new and different ways to use information "

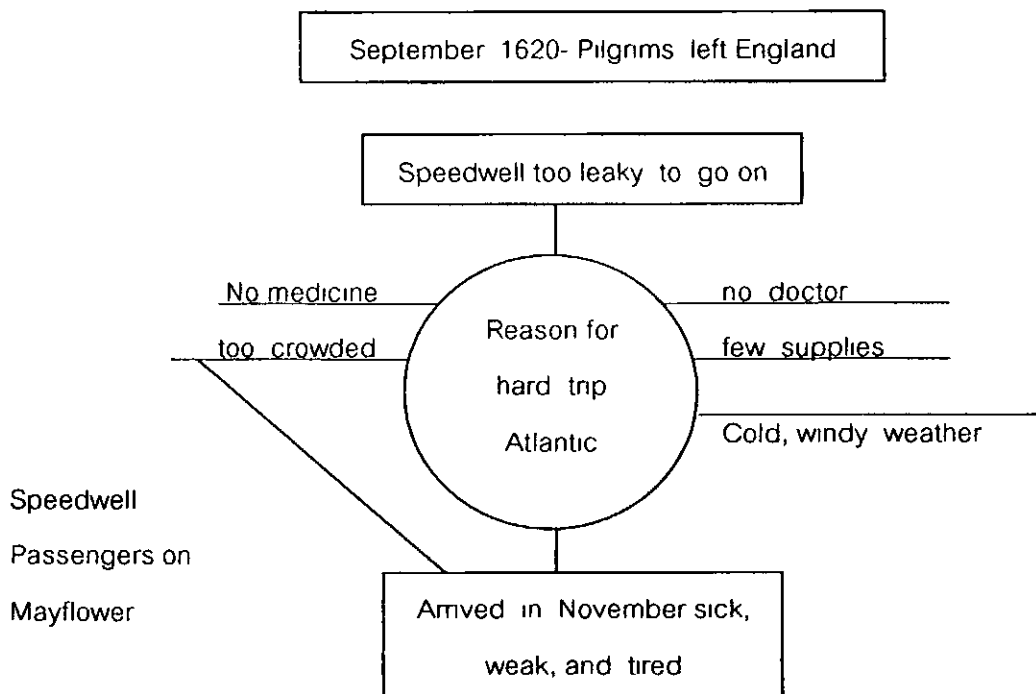

ภาพประกอบ 4 แผนภูมิความหมายแสดงการเปรียบเทียบ (Contrast Over Map)
(Schmidt 1986 116)

5 แผนภูมิความหมายแบบผสม (Combined Maps) ใช้สำหรับบทอ่านที่ผสมผสานงานเขียนแบบต่างๆ ไว้ในเรื่องเดียวกัน เช่น แบบแมงมุม กับลำดับเวลาเข้าด้วยกัน

"The Pilgrims left England in September of 1620 They started out with ships One, the Speedwell, developed a leak and could not make the journey The Pilgrims decided to make the trip in just one ship, the Mayflower Many of the Speedwell's passengers crowded aboard the Mayflower The Pilgrims were very crowded and uncomfortable They had to eat, sleep, dress, and pass the time between decks Each person had less than 6 square feet of space

It took the Mayflower 65 days to cross the Atlantic The voyage was very rough, windy, and cold There was no heat There was not enough medicine or supplies There was no doctor on the ship The Pilgrims were sick, weak, and tired when they arrived in November "

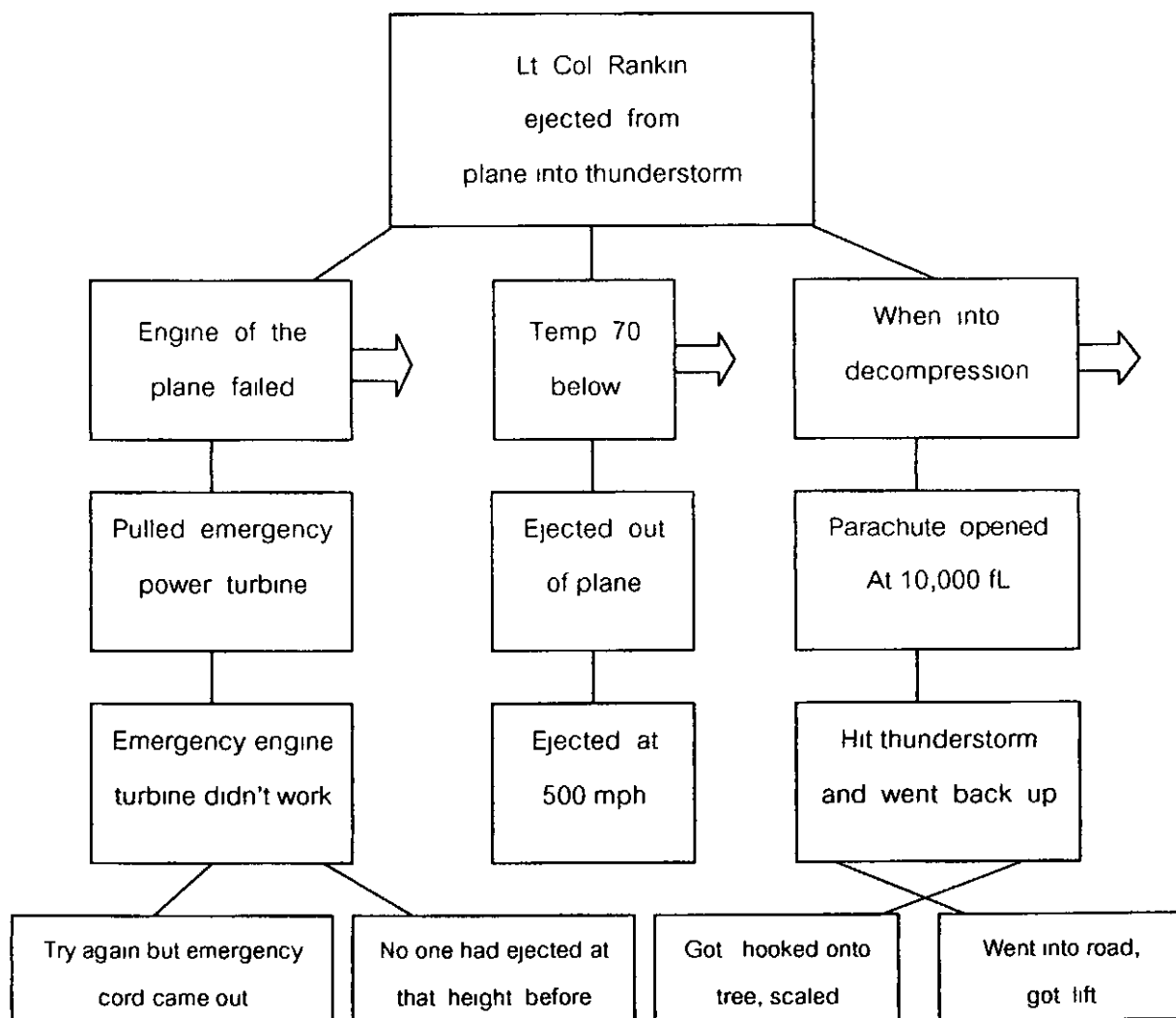

ภาพประกอบ 5 แผนภูมิความหมายแบบผสม (Combined Map)

(Schmidt 1986 117)

สินาทราและคณะ (Sinatra, et al 1986 5-7) ได้เสนอรูปแบบของแผนภูมิความหมายไว้ 4 แบบ ดังนี้

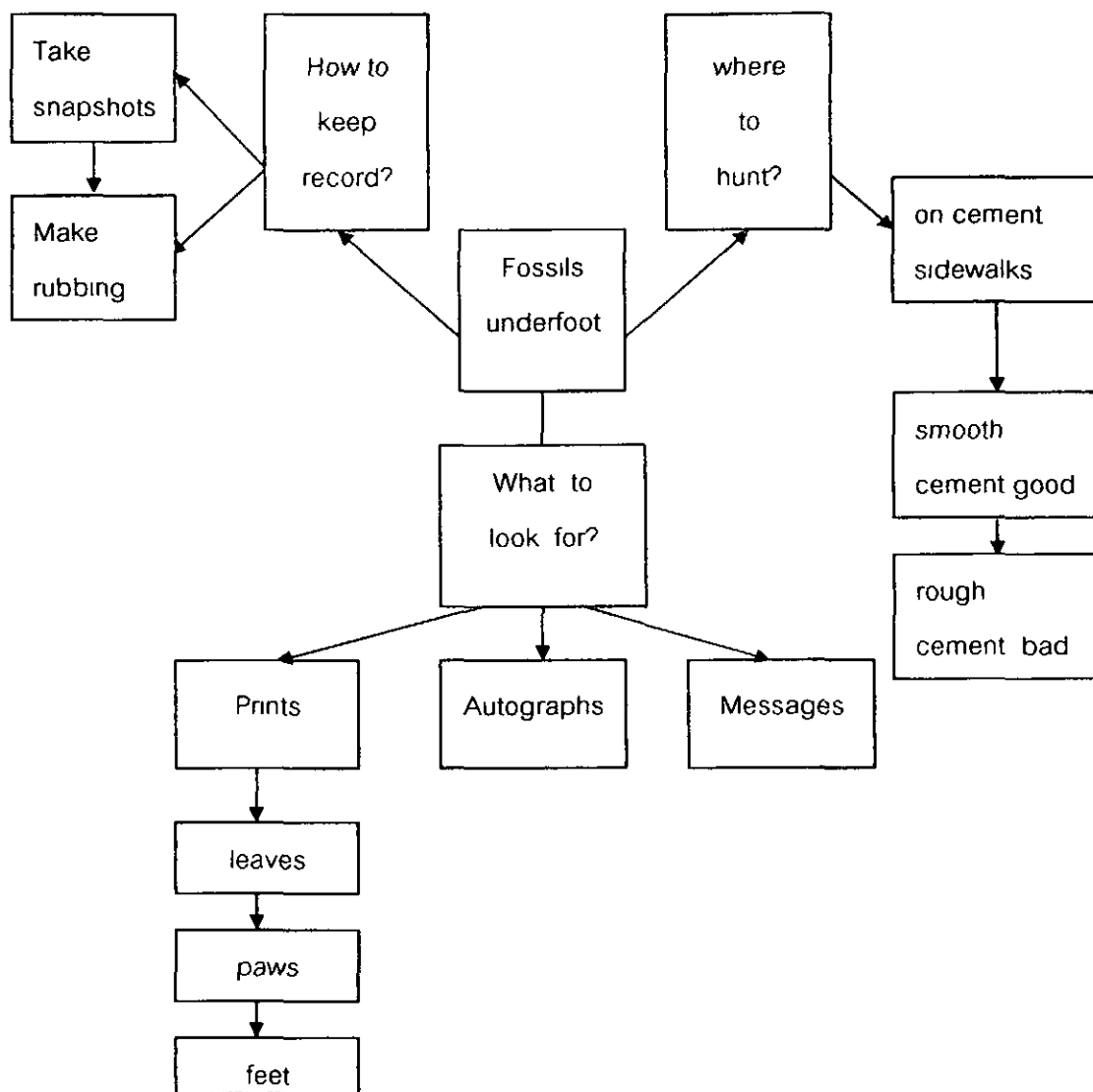
1 แผนภูมิความหมายแบบลำดับเหตุการณ์ (Narrative Sequential Organization or Sequential Episodic Map) แผนภูมินี้แสดงโครงสร้างของเรื่องเล่าซึ่งเกิดขึ้นตามลำดับเวลากรอบสี่เหลี่ยมบนสุดเป็นใจความสำคัญของเรื่อง ส่วนที่อยู่ในลำดับรองลงมาเป็นเหตุการณ์ย่อยๆ ที่มาสนับสนุน

ภาพประกอบ 6 แผนภูมิความหมายแบบลำดับเหตุการณ์ (Sequential Episodic Map)

(Sinatra, Stahl – Gemake & Morgan 1986 9)

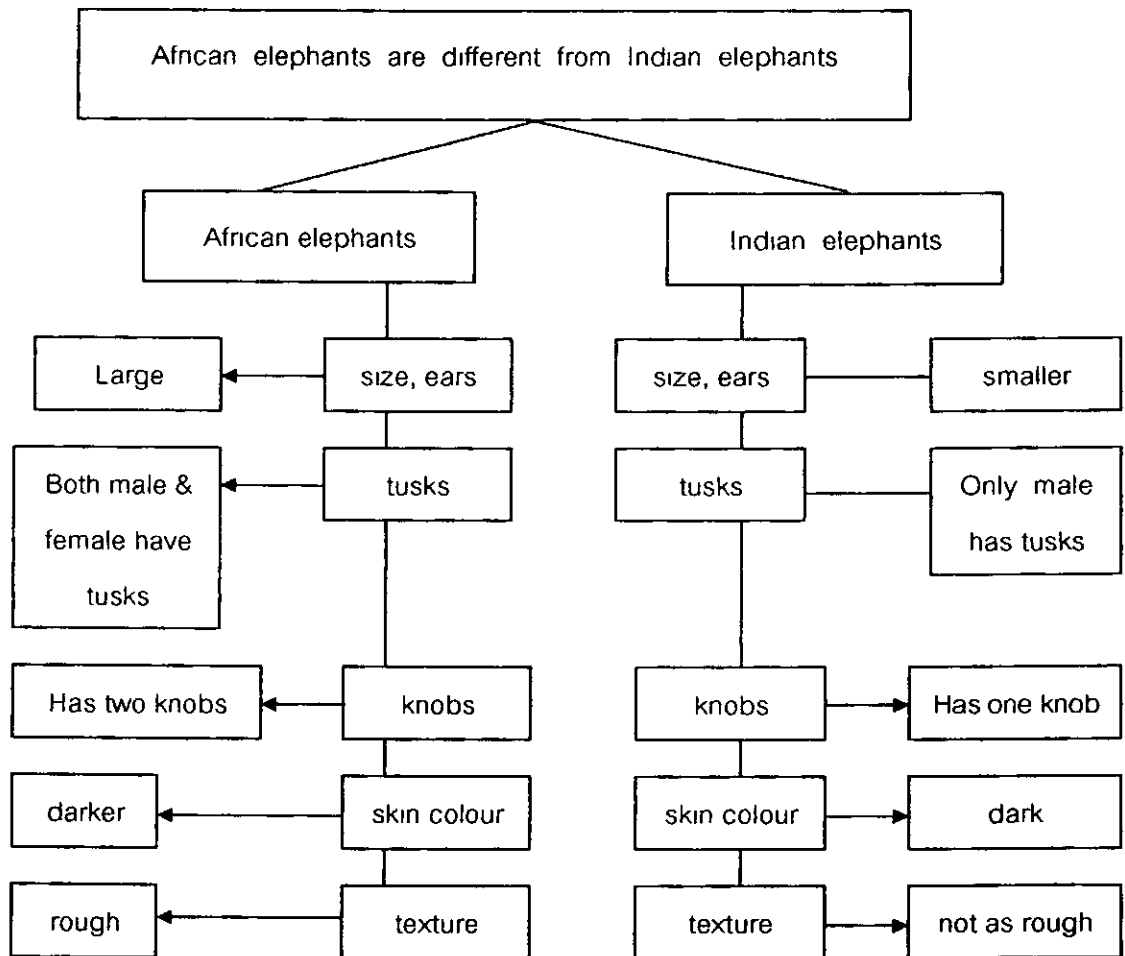
2 แผนภูมิความหมายพรรณนา (Thematic or Descriptive Map) ใช้บรรยายลักษณะต่างๆ ของแก่นเรื่องว่ามีรายละเอียด หรือองค์ประกอบอะไรบ้าง อาจบรรยายถึงบุคคล สถานที่ หรือสิ่งของ ซึ่งเกี่ยวข้องกับหัวข้อสำคัญ การเขียนแผนภูมินี้ หัวข้อสำคัญจะอยู่ตรงกลางโดยมีลูกศรพุ่งมาจากหัวข้อสำคัญมาสู่ องค์ประกอบย่อยต่างๆ ที่อยู่รายรอบ

ภาพประกอบ 7 แผนภูมิความหมายแบบพรรณนา (Thematic Map)

(Sinatra, Stahl – Gemake & Berg 1984 26)

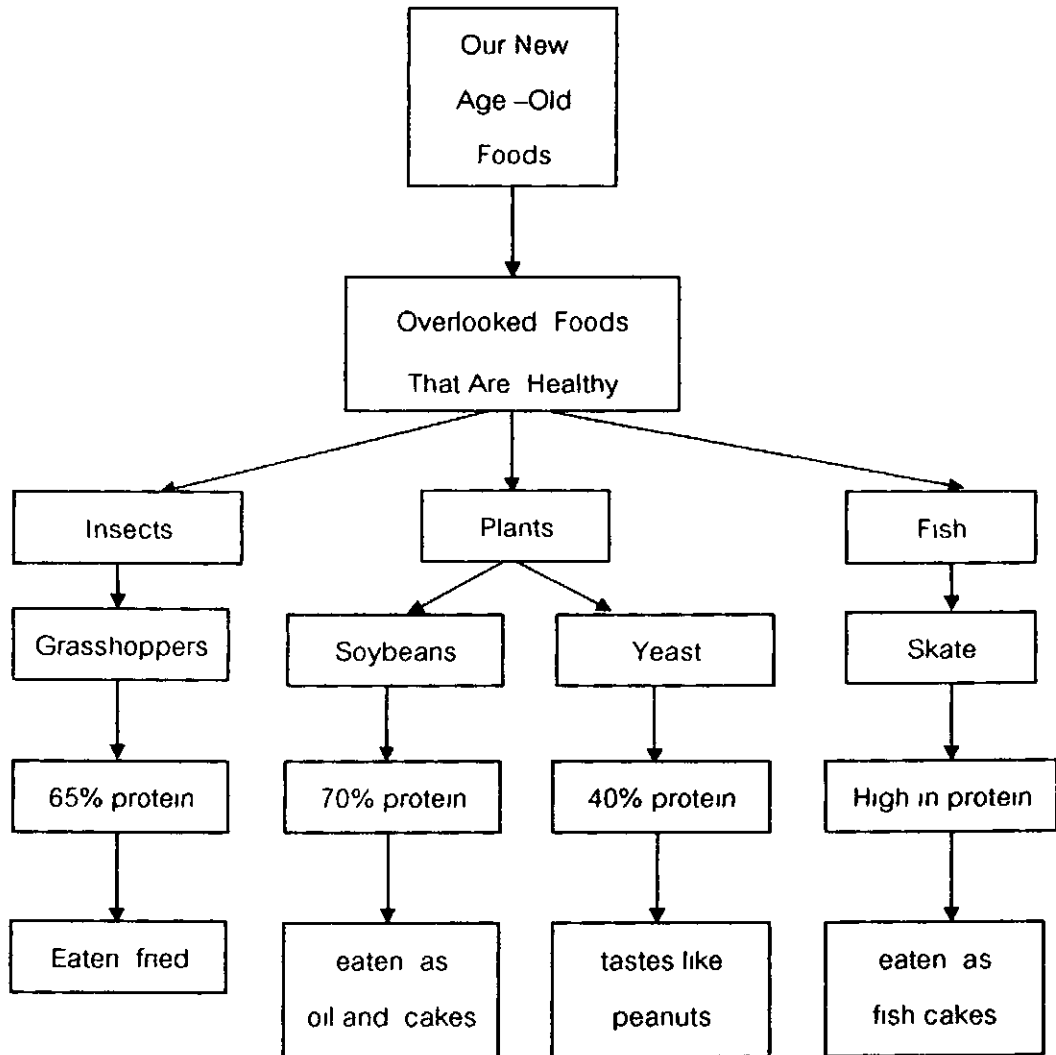
3 แผนภูมิความหมายแบบเปรียบเทียบ (Comparative and Contrastive Map) กรอบสี่เหลี่ยมบนสุดคือ หัวข้อใหญ่ที่นำมาเปรียบเทียบ เครื่องหมายลูกศรโยงไปยังกรอบด้านซ้ายมือใช้แสดงความเหมือน ลูกศรหลักเชื่อมโยงกรอบทางขวามือแสดงความแตกต่าง และรายละเอียดต่างๆ ทั้งสองฝ่ายอยู่ในกรอบด้านข้าง

ภาพประกอบ 8 แผนภูมิความหมายแบบเปรียบเทียบ (Comparative and Contrastive Map)

(Sinatra, Stahl – Gemake & Berg 1984 10)

4 แผนภูมิกความหมายจำแนกประเภท (Classification Map) ซึ่งเหมาะกับข้อเขียนเชิงบรรยาย (Expository Discourse) หรือเชิงความเรียง กรอบสี่เหลี่ยมบนสุดเป็นความคิดรวบยอด หรือสิ่งที่ต้องการแบ่งประเภท และกรอบสี่เหลี่ยมในระดับล่างแสดงถึงประเภทชนิด หรือ คุณสมบัติของความคิดรวบยอดนั้นๆ โดยมีลูกศรชี้ลงล่าง

ภาพประกอบ 9 แผนภูมิกความหมายแบบจำแนกประเภท (Classification Map)

(Sinatra, Stahl – Gemake & Berg 1984 10)

ผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากเทคนิคแผนภูมิกความหมายตามลักษณะของโครงสร้างหรือย่อหน้าของ ชมิดท์ (Schmidt 1986 112-117) คือ แผนภูมิกความหมายแบบชั้นบันได และ

แผนภูมิความหมายแบบเหตุ-ผล และของสินาตรา และคณะ (Sinatra et al 1986 5-7) คือ แผนภูมิความหมายแบบลำดับเหตุการณ์, แผนภูมิความหมายแบบพรรณนา และแผนภูมิความหมายแบบเปรียบเทียบ

2.3 ความสำคัญของเทคนิคแผนภูมิความหมายต่อการอ่าน

ไฮม์ลิช และพิทเทิลแมน (Heimlich and Pittelman 1986 5) กล่าวว่า การสร้างผังแผนภูมิความหมาย สามารถนำไปใช้กับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้ 3 ด้าน คือ การสอนคำศัพท์ กิจกรรมก่อน และหลังการอ่าน และเป็นการฝึกทักษะในการอ่าน

อัลเวอร์แมน (Alvermann 1986 210 - 211) กล่าวว่า การสร้างแผนภูมิความหมาย ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์และสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ เพราะผังแผนภูมิความหมายจะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างใจความสำคัญกับใจความย่อยๆ ในบทอ่านไว้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน

ฟลัด และแลปป์ (Flood and Lapp 1988 780) กล่าวว่า ผังแผนภูมิความหมาย เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลัก และความคิดย่อยๆ ในเรื่องที่อ่านได้ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ตรงตามเจตนาของผู้เขียน และแก้ปัญหาทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนได้

สรุปได้ว่า การสอนการอ่านโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดียิ่งขึ้นเพราะผู้อ่านมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างใจความหลักกับใจความย่อยอย่างเป็นลำดับขั้นตอน

2.4 วิธีการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย

ฮานฟ์ (Hanf 1971 225-230) ได้เสนอขั้นตอนการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย ดังนี้

ขั้นที่ 1 สรุปใจความของเรื่องที่อ่าน (Main Idea) โดยเขียนใจความสำคัญ หรือชื่อเรื่อง (Title) ไว้ภายในวงกลม หรือสี่เหลี่ยมก็ได้

ขั้นที่ 2 สรุป หรือหาหัวข้อย่อย (Major Events) ผู้เรียนจะต้องจำแนกประเภทหรือจัดกลุ่มหัวข้อย่อยแนวความคิด ถ้าในข้อความไม่ได้กำหนดไว้ชัดเจน ผู้อ่านจะต้องสรุปประเด็นและกำหนดเป็นหัวข้อเอง แล้วโยงหัวข้อย่อยต่างๆ เข้ากับใจความสำคัญหรือชื่อเรื่อง (หลังจากที่ได้เขียนวงกลม หรือสี่เหลี่ยมล้อมรอบแล้ว)

ขั้นที่ 3 หารายละเอียดสนับสนุน (Supporting Details) ผู้เรียนจะต้องอ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียดเพื่อเก็บรายละเอียดที่จะทำให้แผนผังสมบูรณ์ แล้วโยงรายละเอียดที่สนับสนุนเข้ากับใจความสำคัญของเรื่อง

ฟรีดแมน และเรย์โนลด์ (Freedman and Reynolds 1980 678-684) ได้เสนอขั้นตอนฝึกใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายในการอ่านไว้ดังนี้

- 1 กำหนดทักษะ เป้าหมาย และหน่วยการอ่าน ว่านักเรียนจะต้องอ่านเรื่องอะไร
- 2 ตั้งคำถามหลักสำคัญ โดยเขียนไว้กลางแผนภูมิ เพื่อเป็นแนวทางในการหาคำตอบ
- 3 เชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนที่คิดว่า เป็นไปได้กับคำถามหลัก ครูจึงเขียนคำตอบของนักเรียนแยกไว้ต่างหาก แล้วจึงให้นักเรียนลงความเห็นร่วมกันถึงคำตอบที่เป็นไปได้ จากนั้นจึงเติมคำตอบไว้ในแผนภูมิ
- 4 ให้นักเรียนหาข้อสนับสนุนคำตอบแต่ละคำตอบ และอภิปรายเพื่อหาข้อยุติ คำตอบใดที่สมเหตุสมผลก็เอากลงไว้ในแผนภูมิ
- 5 ให้นักเรียนเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคำตอบ ในกรณีนี้ครูจะให้นักเรียนหาข้อสรุปร่วมกัน
- 6 อ่านเรื่องเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติม นักเรียน และครูร่วมกันอภิปรายสรุปข้อมูลจากแผนภูมิ

จอนห์สัน และเพียร์สัน ((Gunning 1992 164 , citing Johnson and Pearson 1984) ได้เสนอแนะวิธีการสอนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายดังนี้

- 1 ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-reading) จุดประสงค์ของขั้นตอนนี้คือ
 - 1 1 แนะนำความคิดรวบยอด นิยาม หรือหัวข้อที่ทำแผนภูมิตามกระดาน
 - 1 2 ระดมสมองโดยให้นักเรียนบอกว่าเมื่อนึกถึงคำศัพท์สำคัญแล้ว นักเรียนคิดถึงคำศัพท์อะไรที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์นั้นๆ ครูสนับสนุนให้นักเรียนบอกคำศัพท์ให้มากที่สุด
 - 1 3 จัดกลุ่มคำศัพท์เป็นประเภทๆ ถ้าคำศัพท์ใหม่ที่ครูวางแผนไว้ว่าจะสอนไม่ได้รับการกล่าวถึง ให้ครูเสนอคำศัพท์นั้น และอภิปราย
 - 1 4 สร้างแผนภูมิความหมายบนกระดานดำ ให้นักเรียนสามารถเห็นแผนภูมิได้ชัดเจน

2 ขั้นการอ่าน (While – reading) ขั้นตอนนี้เน้นเรื่องที่จะอ่านโดยมีจุดมุ่งหมาย ดังนี้

2.1 นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องด้วยตนเอง

2.2 เมื่อสร้างแผนภูมิเสร็จมีการอภิปราย เสนอแนะนักเรียนให้เพิ่มหัวข้อจากแผนภูมิที่สร้างเสร็จแล้ว เพื่อที่จะสร้างประเภทคำใหม่

3 ขั้นหลังการอ่าน (Post-reading) มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความสามารถในการขยายแผนภูมิ หลังจากที่นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแล้ว ถ้ามีข้อมูลที่แตกต่างจากแผนภูมิความหมายที่นักเรียนสร้างไว้ ก็ให้นักเรียนเขียนรายละเอียดเพิ่มเติม หรือปรับเปลี่ยนได้

สินาทรา สตาร์ล ก็มค และมอร์แกน (Sinatra, Stahl-Gemake and Morgan, 1984) 4) เสนอข้อควรคำนึงในการอ่านโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายว่า นักเรียนจะทำผังแผนภูมิความหมายได้ดี หากผู้สอนชี้แนวทางเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์ใหม่ๆ ที่ปรากฏอยู่ในบทอ่านนั้นๆ เสียก่อน

ดังนั้น สิ่งทีควรควรคำนึงในการสอนอ่านโดยการสร้างผังแผนภูมิความหมายจึงสรุปได้ดังนี้

- 1 ความยากง่ายของคำศัพท์ และการใช้ภาษา
- 2 ตัวผู้เรียน เช่น จุดนิภาวะ และประสบการณ์
- 3 วิธีสอนควรคำนึงถึงขั้นตอนที่ชัดเจน เสนอตัวอย่างด้วยความระมัดระวัง

ตามลำดับจากง่ายไปสู่ยาก เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายและชัดเจน

- 4 การเสริมแรงจะช่วยให้ผู้เรียนสนุก พอใจ และมั่นใจมาก

ขั้นที่ 3 หารายละเอียดสนับสนุน (Supporting Details) ผู้เรียนจะต้องอ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียด เพื่อเก็บรายละเอียด ที่จะทำให้แผนผังสมบูรณ์ แล้วโยงรายละเอียดที่สนับสนุนเข้ากับใจความสำคัญของเรื่อง

สรุปได้ว่าการสอนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายที่ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะไว้นั้น เริ่มจากครูกำหนดวัตถุประสงค์ในการอ่านหลังจากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสร้างแผนภูมิโดยการอภิปราย โดยครูใช้คำถามดึงความรู้เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับหัวข้อที่อ่านในขั้นตอนต่อไป คือนักเรียนอ่านเรื่องจากใบความรู้เพื่อหาความรู้เพิ่มเติมและนำความรู้ใหม่ที่รับจากเรื่องที่อ่านเติมลงในแผนภูมิที่สมบูรณ์และให้นักเรียนปรับหรือเพิ่มเติมแผนภูมิเพื่อให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

ในการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ขั้นตอนในการสอนตามขั้นตอนการสอนแผนภูมิความหมายของจอห์นสันและเพียร์สัน (Gunning 1992 : 165 , citing Johnson and Pearson 1984)

3 งานวิจัยที่ที่เกี่ยวข้องกับการใช้แผนภูมิความหมาย

3.1 งานวิจัยในประเทศ

มีการวิจัยการใช้แผนภูมิความหมายในการสอนการอ่าน โดยการนำไปเปรียบเทียบกับการสอนการอ่านตามคู่มือครู การสอนแบบอภิปรายรวมทั้งความคงทนในการจำมาเป็นตัวแปรร่วมในการศึกษาดังผลงานการวิจัยต่อไปนี้

ศิริพรรณ กาจกำแหง (2538) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความคงทนในการระลึกการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคการสร้างผังโยงความสัมพันธ์ความหมายกับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 โรงเรียนตากพิทยาคม อ. ตาก จำนวน 80 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 40 คน กลุ่มควบคุม 40 คน ซึ่งดำเนินการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest-Posttest Design กลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามคู่มือครู และกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคการสร้างผังโยงความสัมพันธ์ความหมาย ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 01

สุทธิรัตน์ ศรีเสถียร (2539) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการฝึกกลยุทธ์การควบคุมกระบวนการเรียนรู้โดยการสร้างผังโยงใยความหมาย และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของผู้อ่านกับบทอ่าน กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบึงกาฬ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 75 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการฝึกกลยุทธ์ควบคุมกระบวนการเรียนรู้ โดยการสร้างผังโยงใยความหมาย กลุ่มที่ 2 ได้รับการศึกษากลยุทธ์ควบคุมกระบวนการเรียนรู้ โดยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ของผู้อ่านกับบทอ่าน กลุ่มควบคุมเรียนการอ่านโดยวิธีสอนตามปกติ แต่ละกลุ่มใช้เวลาฝึกและเรียนเป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที ทำการทดสอบก่อน และหลังการทดลองด้วยแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ t-test ชนิด dependent และ f-test ผลการทดลองพบว่า การ

พัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนในกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนในกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 สูงกว่าพัฒนาการของนักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ในกลุ่มทดลองที่ 2 สูงกว่า ความสามารถของนักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

พรทิพย์ ตันติเวส (2540) ได้ทำการทดลองผลของแผนภูมิความหมายต่อความเข้าใจ expository text ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย ลพบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังเรียนรายวิชา อ 025 ภาษาอังกฤษอ่านเขียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 โดย เลือกแบบเฉพาะเจาะจงจาก 18 ห้องเรียน มีจำนวนทั้งสิ้น 80 คน จากนั้นนำมาสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายเพื่อเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยการฝึกสร้าง แผนภูมิความหมาย ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนด้วยวิธีแปล ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

นงนาด ชูขำ (2543) ได้ทำการทดลองการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีพัทลุง จังหวัดพัทลุง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 จำนวนนักเรียน 42 คน ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ จำนวน 15 คาบเรียน คาบเรียนละ 50 นาที ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายสามารถส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สุชาย สันติจิตรุ่งเรือง (2547) ได้ทำการทดลองการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร จำนวนนักเรียน 23 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย ระยะเวลาในการทดลองทั้งหมด 18 คาบ คาบละ 50 นาที ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยามีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 หลังจากได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้แผนภูมิความหมาย

3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

ฟรีดแมน และเรย์โนลด์ (Freedman and Roynolds 1980 677-684) ได้ทำการศึกษาการใช้แผนภูมิความหมายในการสอนการอ่านเพื่อเพิ่มความเข้าใจในบทเรียนของผู้อ่านระดับต้นพบว่า แผนภูมิความหมายทำให้ผู้อ่านเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น

ซินาตรา และคณะ (Sinatra, et al 1984 22-29) ได้ทำการวิจัยผลของการใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายก่อนการอ่าน เพื่อให้เหตุการณ์สำคัญและโครงสร้างเรื่องเด่นชัดขึ้นมา โดย 2 ได้ทำการเปรียบเทียบกับวิธีการสอนแบบการเตรียมความพร้อมทางภาษา (Verbal Readiness Approach) กลุ่มประชากรที่ใช้ในการทดลองเป็นนักเรียนระดับ 2-8 จำนวน 27 คน ที่มารับบริการจากคลินิกการอ่าน หลังจากผู้วิจัยแก้ปัญหาการอ่านแล้วจึงได้ทำการสอนเป็นรายบุคคลเป็นเวลา 4 เดือน ผลปรากฏว่านักเรียน 19 คน จากการทดลองมีความเข้าใจในการอ่านสูง

อัลเวอร์แมน บูธบี และวูล์ฟ (Alverman, Boothby and Wolf 1988 13-21) ได้ทำการศึกษาความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านมาแล้ว กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 4 จำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 25 คน กลุ่มแรกเรียนโดยการใช้เทคนิคการสร้างแผนภูมิความหมายเป็นเวลา 14 วัน กลุ่มที่ 2 เรียนด้วยวิธีเดียวกันกับวิธีแรก แต่ใช้เวลา 7 วัน กลุ่มที่ 3 ไม่ได้เรียนโดยการใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบความจำในเรื่องที่อ่าน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยเทคนิคการสร้างผังแผนภูมิความหมายเป็นเวลา 14 วัน สามารถจำแนก และถ่ายทอดใจความสำคัญในเรื่องที่อ่านมาแล้วได้มากกว่าอีก 2 กลุ่ม

ลิปสัน (Lipson 1989 3980-A) เปรียบเทียบผลการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ 3 วิธีคือ วิธีสอนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย วิธีสอนเชิงหน้าที่ของ เฮอร์เบอร์ (Herber) และวิธีสอนแบบเดิม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาของวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 ที่เรียนโปรแกรมการอ่านซ่อมเสริม นักศึกษาในกลุ่มที่ 1 จำนวน 16 คน ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย นักศึกษาในกลุ่มที่ 2 จำนวน 12 คน ได้รับการสอนโดยวิธีสอนเชิงหน้าที่ของเฮอร์เบอร์ (Herber) และวิธีสอนแบบเดิม หลังจากทำการสอนจำนวน 8 ครั้ง ทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ผลปรากฏว่า นักศึกษาที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีสอนเชิงหน้าที่ และวิธีสอนแบบเดิม

ปีเตอร์สัน (Peterson 1991) ศึกษาประสิทธิภาพของเทคนิคแผนภูมิความหมายเพื่อใช้ฝึกนักเรียนเกรด 9 จำนวน 8 คน ที่มีผลการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนเรียน และฝึกให้นักเรียนสร้างแผนภูมิจากบทอ่านและคำศัพท์หลังจากทำการสอนเป็นเวลา 5 สัปดาห์ ทำการทดสอบหลังเรียนและทดสอบความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มตัวอย่างด้วยข้อสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยการฝึกสร้างแผนภูมิความหมาย มีคะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้น

จากผลงานวิจัยในต่างประเทศพบว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการใช้เทคนิคการสร้างแผนภูมิความหมายมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพิ่มขึ้น สามารถจับใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องในการเรียนการอ่านได้ดีกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีวิธีสอนตามปกติ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้ขั้นตอนการสอนแผนภูมิความหมายของจอห์นสันและเพียร์สัน (Gunning 1992 164 , citing Johnson and Pearson 1984) และใช้รูปแบบเทคนิคแผนภูมิความหมายตามลักษณะของโครงสร้างของเรื่อง หรือย่อหน้าของชมิทท์ (Schmidt 1986 112-117) และ ของสินาทรา และคณะ (Sinatra et al 1986 5-7) โดยผู้วิจัยคัดเลือกมา 5 แบบ เพื่อจะช่วยฝึกให้นักเรียนใช้กระบวนการอ่านด้วยตนเอง โดยผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างใจความหลักและใจความสำคัญรอง นอกจากนั้นยังช่วยให้นักเรียนเห็นความแตกต่างและรายละเอียดของบทอ่านได้ดี คือ

- 1 แผนภูมิความหมายแบบพรรณนา (Descriptive map)
- 2 แผนภูมิความหมายแบบแสดงเหตุ-ผล (Cause-effect map)
- 3 แผนภูมิความหมายแบบเปรียบเทียบ (Contrast overlap map)
- 4 แผนภูมิความหมายแบบจำแนกประเภท (Classification map)
- 5 แผนภูมิความหมายแบบลำดับเหตุการณ์ (Time ladder map)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2) ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
- 3) เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ
- 4) การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5) การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขมรราชูพิทยาคม อำเภอเขมรราชู จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 9 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 365 คน ซึ่งแบ่งห้องเรียนตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนออกเป็น 3 ระดับ คือ

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอ่อน 3 ห้อง

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง 4 ห้อง

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเก่งจำนวน 3 ห้อง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขมรราชูพิทยาคม ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษปานกลาง ซึ่งเกรดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.00 – 2.50 จำนวน 4 ห้องเรียน โดยวิธีการจับฉลากมา 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 46 คน

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 20 คาบ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

- 1 แผนการสอนการอ่านโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายจำนวน 5 แผน
- 2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง

แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

- 3 แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษจำนวน 24 ข้อ มี 5 ตัวเลือก

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

- 1 แผนการสอนการอ่านโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย (ภาคผนวก ก หน้า 55)

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า โดยใช้แผนการสอนการอ่านที่ใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย 5 แผน คือ

- 1 แผนภูมิความหมายแบบพรรณนา (Descriptive map)
- 2 แผนภูมิความหมายแบบแสดงเหตุผล (Cause-effect map)
- 3 แผนภูมิความหมายแบบเปรียบเทียบ (Contrast overlay map)
- 4 แผนภูมิความหมายแบบจำแนกประเภท (Classification map)
- 5 แผนภูมิความหมายแบบลำดับเหตุการณ์ (Time ladder map)

โดยดำเนินการตามขั้นตอนในการสร้างแผนการสอนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาคำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์ของหลักสูตร และจุดประสงค์รายวิชา ภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตร ภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ 2544)

1.2 คัดเลือกเนื้อหาจากแบบเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้เป็นแบบเรียนได้โดยพิจารณาถึงความยากง่าย จำนวนคำศัพท์ จำนวน และโครงสร้างไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับระดับชั้น และความสามารถของนักเรียน

1.3 ศึกษาบทความและเนื้อเรื่อง แล้วคัดเลือกมาทำแผนการสอน และ สร้างกิจกรรมประกอบการสอน

1.4 นำแผนการสอนไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาทางโครงสร้างไวยากรณ์ ระดับความยากง่าย และความเหมาะสมของเนื้อหา

- 1.5 นำแผนการสอนมาปรับปรุงแก้ไข

1.6 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงและแก้ไขแล้วไปใช้ทดลองสอน

โดยใช้ขั้นตอนการสอนเทคนิคแผนภูมิความหมายของ จอห์นสัน และเพียร์สัน (Gunning 1992 : 164 , citing Johnson and Pearson 1984) ซึ่งมีดังนี้

1 ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-reading) มีขั้นตอนดังนี้คือ

1.1 แนะนำความคิดรวบยอด นิยาม หรือ หัวข้อที่ทำแผนภูมิตอบกระดาน

1.2 ระดมสมอง โดยให้นักเรียนบอกว่าเมื่อนึกถึงคำศัพท์สำคัญแล้ว นักเรียนคิดถึงคำศัพท์อะไรที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์นั้น ๆ ครูสนับสนุนให้นักเรียนบอกคำศัพท์ให้มากที่สุด

1.3 จัดกลุ่มคำศัพท์เป็นประเภท ๆ ถ้าคำศัพท์ใหม่ที่ครูวางแผนไว้น่าจะสอนไม่ได้รับการกล่าวถึง ให้ครูเสนอคำศัพท์นั้น และอภิปราย

1.4 สร้างแผนภูมิความหมายบนกระดานดำ ให้นักเรียนสามารถเห็นแผนภูมิได้ชัดเจน

2 ขั้นการอ่าน (while-reading) ขั้นตอนนี้เน้นเนื้อเรื่องที่จะอ่านโดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องด้วยตนเอง

2.2 เมื่อสร้างแผนภูมิเสร็จจะมีการอภิปราย เสนอแนะนักเรียนให้เพิ่มหัวข้อจากแผนภูมิเสร็จแล้ว เพื่อที่จะสร้างประเภทคำใหม่

3 ขั้นหลังการอ่าน (Post-reading) เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการขยายแผนภูมิ หลังจากที่นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องแล้ว ถ้ามีข้อมูลที่แตกต่างจากแผนภูมิความหมายที่นักเรียนสร้างไว้ ก็ให้นักเรียนเขียนรายละเอียดเพิ่มเติม หรือปรับเปลี่ยนได้

2. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน (ภาคผนวก ข หน้า 65)

ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนซึ่งวัดความสามารถของนักเรียนในด้าน การตีความ การจับใจความสำคัญ และสรุปความจากเรื่องที่อ่านอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ก่อนและหลังการทดลอง แบบทดสอบประกอบด้วยบทอ่านประเภทพรรณนา แบบแสดงเหตุ-ผล การเปรียบเทียบ แบบจำแนกประเภท และแบบลำดับขั้นตอน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตร วิธีสร้างแบบทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ

2.2 สร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านที่สอดคล้องกับหลักสูตรและจุดประสงค์รายวิชา และหลักสูตร แต่ละเรื่องเป็นคำถามแบบปรนัย 4 ตัวเลือก รวม 50 ข้อ

2.3 นำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความชัดเจนของข้อคำถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2 4 นำแบบทดสอบที่แก้ไขแล้วไปใช้ทดลองกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2 5 นำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นหาค่าความยากง่ายของข้อสอบ (P) และอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เทคนิค 27% ของ จุง เตห์ ฟาน แล้วคัดเลือกออกมา 30 ข้อ

2 6 นำแบบทดสอบวัดความเข้าใจไปใช้ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง

3 แบบสอบถามวัดเจตคติที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษ (ภาคผนวก ค หน้า 79)

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามวัดเจตคติในการอ่านภาษาอังกฤษขึ้นเพื่อที่จะศึกษาความรู้สึก ความคิดเห็น ความชอบหรือพอใจในกิจกรรมและสื่อที่ใช้ประกอบการเรียน การสอน ประโยชน์ของวิชาการอ่านภาษาอังกฤษ และครูผู้สอนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษก่อน และหลังการทดลองโดยดัดแปลงมาจากแบบวัดเจตคติของ วิจิตรา นรสิงห์ (2540) สุชาดา สมุทรศิริ (2543) พรเพ็ญ พุมสะอาด (2543) จำนวน 24 ข้อ ซึ่งมี 5 ตัวเลือก คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง แสดงว่า นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้นอย่างยิ่งเพราะข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนอย่างยิ่ง

เห็นด้วย แสดงว่า นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากเพราะข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่

ไม่แน่ใจ แสดงว่า นักเรียนไม่แน่ใจกับข้อความนั้นเพราะข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนเป็นส่วนน้อย

ไม่เห็นด้วย แสดงว่า นักเรียนไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นเพราะข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนในระดับปานกลาง

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แสดงว่านักเรียนไม่เห็นด้วย

อย่างยิ่งเพราะ ข้อความนั้นไม่ตรงกับ
ความรู้สึกหรือความคิดเห็นอย่างยิ่ง

ทั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ต่อไปนี้

1 ศึกษาการสร้างแบบวัดเจตคติ ต่อการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษโดยมีวิธีกำหนดมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ซึ่งสร้างขึ้นตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert)

2 สร้างแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษจำนวน 24 ข้อโดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) เขียนข้อความขึ้นเพื่อที่จะศึกษาความรู้สึก ความคิดเห็น

ความชอบหรือพอใจในกิจกรรม และสื่อที่ใช้ประกอบการเรียน การสอน ประโยชน์ของวิชาการอ่าน ภาษาอังกฤษ และครูผู้สอนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อน และหลังการทดลอง ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

การวิเคราะห์เจตคติใช้การแปลค่าเฉลี่ยเป็นระดับความพึงพอใจในเชิงบวก และ เชิงลบ ตามวิธีการของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543) ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

ความพึงพอใจในเชิงบวก

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ความพึงพอใจในเชิงลบ

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด

3 นำแบบวัดเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อความเพื่อความเหมาะสม

4 นำแบบวัดเจตคติไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

5 นำแบบวัดเจตคติที่คัดเลือกมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของครอนบัค (Cronbach) หาค่าความเชื่อมั่นในรูปสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2538 199-200)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2543 60-61) ซึ่งมีแบบแผนการทดลองดังนี้

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T1	X	T2

ความหมาย

T1	แทน	การสอบก่อนการทดลอง
T2	แทน	การสอบหลังการทดลอง
X	แทน	การสอนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย

วิธีดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1 ผู้วิจัยแจ้งจุดประสงค์และปฐมนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างแผนภูมิความหมาย
- 2 นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนการทดลอง
- 3 นักเรียนทำแบบทดสอบวัดเจตคติในการอ่านภาษาอังกฤษ
- 4 ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนการสอนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายแต่ละ

เทคนิค

- 5 นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองโดยใช้ข้อสอบชุดเดียวกันกับข้อสอบวัดความเข้าใจก่อนการทดลอง
- 6 นักเรียนทำแบบทดสอบวัดเจตคติในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลอง
- 7 เก็บรวบรวมข้อมูล และประเมินผลการทดลอง ได้แก่ แบบทดสอบวัดความเข้าใจ

ในการอ่าน และแบบทดสอบวัดเจตคติในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง แล้วนำมาวิเคราะห์

8 สรุปผลการวิเคราะห์และเก็บรวบรวมข้อมูล

การจัดกระทำ และการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1 เปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองด้วยค่าสถิติพื้นฐาน (Mean)

2 ประเมินผลการทดลองว่าการสอนการอ่านโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายสามารถช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านเพียงไรด้วยค่าสถิติพื้นฐานแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร t-test for Dependent Samples

3 เปรียบเทียบเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติแบบ t-test for Dependent Samples และวิเคราะห์เจตคติโดยการแปลค่าเฉลี่ยเป็นระดับความพึงพอใจในเชิงลบ และเชิงบวก

สถิติที่ใช้ในการทดลอง

- 1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1 1 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1 2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบทดสอบ
 - 2 1 ค่าความยากง่าย (Difficulty)
 - 2 2 หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination)
 - 3 3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
- 3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ t-test for Dependent Samples

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาการใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง โรงเรียนเขมราฐพิทยาคม จำนวน 46 คน ใช้เวลาในการทดลอง 20 คาบ ๆ ละ 50 นาที ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง โรงเรียนเขมราฐพิทยาคม ก่อนและหลังการทดลอง โดยการใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

2 ผลการเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง โรงเรียนเขมราฐพิทยาคม ก่อนและหลังการทดลอง โดยการใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N แทน จำนวนนักเรียน

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน

SD แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum D$ แทน ผลรวมความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

$\sum D^2$ แทน ผลรวมความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่ยกกำลังสอง

t แทน ความแตกต่างของคะแนน

* แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการทดลองโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายเพื่อส่งเสริมการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขมรราชูพิทยาคม ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเพื่อวัดความเข้าใจในการอ่านก่อน และหลังการทดลองของ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ ปรากฏผล ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยการใช้เทคนิค แผนภูมิความหมายก่อนและหลังการทดลอง

ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ	N	\bar{X}	SD	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนการทดลอง	46	10.57	2.49			
				104	462	6.82*
หลังการทดลอง	46	12.83	2.11			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขมรราชูพิทยาคม ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองเป็น 10.57 และเพิ่มขึ้นเป็น 12.23 หลังการทดลองและเมื่อพิจารณาคะแนนความเข้าใจในการอ่านเป็นรายบุคคลพบว่า นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่าน เพิ่มขึ้นโดยมีคะแนนสูงสุดที่ 18 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน จำนวน 1 คน คะแนนต่ำสุดที่ 8 คะแนน จำนวน 1 คน ดูรายละเอียด (ภาคผนวก ข หน้า 77)

2 การเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขมรราชูพิทยาคม ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางต่อการอ่านภาษาอังกฤษ

ผลการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการอ่านโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการทดลองใช้ t-test for Dependent Samples ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์คะแนนเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยใช้เทคนิค
แผนภูมิความหมายก่อนและหลังการทดลอง

เจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษ	N	\bar{X}	SD	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนการทดลอง	46	70.50	5.55			
				3243	4095	12.69*
หลังการทดลอง	46	89.02	8.20			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขมรราชูพิทยาคม ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษดีขึ้น หลังการทดลองโดยการ
ใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

ในส่วนของ การวิเคราะห์เจตคติโดยการแปลความมาจากการแสดงความคิดเห็นของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขมรราชูพิทยาคม ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปาน
กลาง โดยพิจารณาจากผลการตอบแบบสอบถามความรู้สึก ความคิดเห็นของนักเรียน โดยแปล
ค่าเฉลี่ยเป็นระดับความพึงพอใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขมรราชูพิทยาคม ที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความพึงพอใจในการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษ โดยการ
ใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.70 และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า มีข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุดอยู่ 2 ข้อ คือ ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจมาก
เมื่ออ่านภาษาอังกฤษได้เข้าใจ และการเรียนภาษาอังกฤษทำให้รู้คำศัพท์มากขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ย
4.36 และ 4.02 ตามลำดับ สำหรับรายการที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การอ่านภาษาอังกฤษ
สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้น้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 3.17 (ภาคผนวก ค หน้า 84)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงผลของการใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง โรงเรียนเขมรราชูพิทยาคม ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

- 1 เพื่อศึกษาผลการใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- 2 เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขมรราชูพิทยาคม อำเภอเขมรราชู จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 9 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 365 คน ซึ่งแบ่งห้องเรียนตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนออกเป็น 3 ระดับคือ

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอ่อน 3 ห้องเรียน

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง 4 ห้องเรียน

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเก่ง 3 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขมรราชูพิทยาคม ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ซึ่งเกรดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.00-2.50 ได้มาโดยวิธีการจับสลากมา 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 46 คน

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 20 คาบ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองเป็นบทอ่านจากหนังสือแบบเรียนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้เป็นหนังสือแบบเรียนและมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับหลักสูตรและจุดประสงค์รายวิชาภาษาอังกฤษ ดังรายชื่อต่อไปนี้

- 1 Practice in Comprehension
- 2 Highlight 3
- 3 Read and Write book 2
- 4 Reading Skill 1 and 2
- 5 Target Reading

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

- 1 แผนการสอนการอ่านโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายจำนวน 5 แผน
 - 2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง
- แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
- 3 แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษจำนวน 24 ข้อ ชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

- 1 ผู้วิจัยแจ้งจุดประสงค์และปฐมนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างแผนภูมิความหมาย
- 2 นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนการทดลอง
- 3 นักเรียนทำแบบทดสอบวัดเจตคติในการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนการทดลอง
- 4 ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนการสอนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายแต่ละชนิด
- 5 นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองโดยใช้ข้อสอบชุดเดียวกันกับก่อนการทดลอง
- 6 นักเรียนทำแบบทดสอบวัดเจตคติในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลอง ฉบับเดิม
- 7 เก็บรวบรวมข้อมูล และประเมินผลการทดลอง ได้แก่ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและแบบสอบถามวัดเจตคติในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง แล้วนำมาวิเคราะห์
- 8 สรุปผลการวิเคราะห์และเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1 เปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังการวิจัยด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2 ประเมินผลการทดลองการสอนการอ่านโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายว่าสามารถช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นหรือไม่ มากน้อยเพียงไร ด้วยค่าสถิติพื้นฐานแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร t-test for Dependent Samples

3 เปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการอ่านโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองโดยใช้ t-test for Dependent Samples

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาวิจัยผลการใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ สรุปผลได้ดังนี้

1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขมรราชูพิทยาคม ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้นหลังจากได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขมรราชูพิทยาคม ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีเจตคติต่อการเรียนการอ่านภาษาอังกฤษดีขึ้นหลังจากได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

การอภิปรายผล

1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขมรราชูพิทยาคม ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้นหลังจากได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 รูปแบบแผนภูมิความหมาย และประเภทโครงสร้างข้อความ (Text Structure) ที่ครูผู้สอนอธิบายและชี้แนะให้นักเรียนเห็นความแตกต่างของแผนภูมิความหมายแต่ละรูปแบบ โครงสร้างข้อความที่แตกต่างกัน และตัวชี้แนะในแผนภูมิแต่ละรูปแบบนั้น สามารถช่วยให้นักเรียน

เห็นความสัมพันธ์ระหว่างใจความสำคัญหลักกับใจความสำคัญของส่งผลให้นักเรียน ตีความ แปล ความ ขยายความ และสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ง่ายและดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความ คิดเห็นของ บอน และทิงเกอร์ (Bond and Tinker 1989 325) ที่กล่าวว่า การที่จะเกิดความ เข้าใจในการอ่านนั้น ผู้อ่านต้องมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะโครงสร้างข้อความแต่ละประเภทและ แนวคิดนี้ยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของสเลเตอร์ (Slater 1985 712) ที่ว่า การสอนอ่านที่สอน โครงสร้างข้อความจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจและสามารถหาความหมายจากสิ่งที่อ่านตรงกับ ความหมายที่ผู้เขียนให้ไว้ ดังที่ผู้วิจัยได้เสนอโครงสร้างแต่ละรูปแบบของแผนภูมิความหมาย และ ตัวชี้แนะแต่ละชนิดทำให้นักเรียนสามารถบอกและสร้างแผนภูมิได้ถูกต้องตามลักษณะประเภท ของภาษาอ่าน จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายส่งเสริมให้ นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นเพราะแผนภูมิความหมายช่วยให้นักเรียนมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างข้อความในบทอ่านได้ชัดเจน นักเรียนสามารถมองเห็น ความสัมพันธ์ระหว่างใจความหลักและใจความย่อยในบทอ่านอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ซึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สินทรา และ เทลาโร (Sinatra & Telaro 1990 77-78, Saowalak Rattanavich 1998 48) และผลการวิจัยของ สินทรา สตาลฮิล – ก็เมค และเบอร์ก (Sinatra, Stahl – Gemake & Berg 1984 22-28) ที่พบว่าการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อเชื่อมโยง ความคิดรวบยอดหลักและความคิดรวบยอดรอง ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้นักเรียนมีคะแนน เฉลี่ยก่อนการทดลองที่ 10.57 เพิ่มขึ้นเป็น 12.83 หลังการทดลอง

1.2 กระบวนการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายช่วยให้นักเรียนนำ ประสบการณ์เดิมของนักเรียนมาเป็นพื้นฐานเชื่อมโยงกับข้อมูลใหม่เข้า ทำให้นักเรียนคิดอย่างมี ระบบและเป็นขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรทิพย์ ดันติเวสส (2540 37-38) ที่ว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยการใช้นี้เทคนิคแผนภูมิความหมายทำให้นักเรียนรู้จักเรียบ เรียงความคิด ทำให้เรียนรู้การคิดอย่างมีวิจารณญาณและสามารถอ่านด้วยตนเองอย่างมี ประสิทธิภาพและยังสอดคล้องกับแนวคิดของ บาร์เลทท์ (วิสาข์ จิตวิวัฒน์ 2543 20, อ้างอิงจาก Barlett 1932) ที่ว่าผู้เรียนจะได้ความรู้จากการนำความรู้เดิมไปรวมกับข้อมูลที่ได้จากการอ่าน ดัง จะเห็นได้จาก หลังจากที่นักเรียนรู้จักโครงสร้างของแผนภูมิแต่ละรูปแบบ เมื่อผู้สอนนำเสนอหัวข้อ เรื่อง Blood Type บนกระดาน นักเรียนสามารถบอกคำ หรือประโยคที่เชื่อมโยงกับหัวข้อที่ผู้สอน นำเสนอได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เพราะว่านักเรียนมีพื้นฐานความรู้เดิมเกี่ยวกับหมู่เลือดมาบ้างแล้ว เมื่อ นักเรียนได้อ่านบทอ่านเกี่ยวกับชนิดของเลือด (Blood Type) นักเรียนก็สามารถแยกแยะชนิด

ของเลือดได้ และทำให้นักเรียนเข้าใจ และ บอกได้ว่า หมูเลือดแต่ละชนิดนั้นบอกอะไรเกี่ยวกับอุปนิสัยของมนุษย์ได้บ้าง

1 3 ขั้นตอนในการสอน ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนการอ่าน ขั้นตอนระหว่างการอ่าน และขั้นตอนหลังการอ่านช่วยให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ของใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองอย่างชัดเจน และยังช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทอ่านอย่างเป็นลำดับขั้นตอนซึ่งอภิปรายได้ดังนี้

ขั้นตอนก่อนการอ่าน ผู้สอนจะใช้วิธีการโยงประสบการณ์เดิมของนักเรียนสู่บทอ่านโดยจะเริ่มนำเสนอคำศัพท์ที่มีอยู่ในเนื้อเรื่องด้วยเทคนิควิธีการต่างๆ เช่น การเดาความหมายจากสถานการณ์ที่กำหนดขึ้น การวาดภาพ การให้ตัวอย่างประโยค โดยการเปิดภาพทีละส่วน (Flip Flapping) เพื่อให้นักเรียนเดาความหมาย และใช้คำถามนำทางให้นักเรียนได้เกิดกระบวนการคิด ซึ่งนักเรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียน และยังเป็นการเตรียมการให้นักเรียนใช้ประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ โดยการคาดคะเนเนื้อหาจากบทอ่านจากหัวข้อเรื่องหรือภาพ แล้วเขียนคำตอบลงในโครงร่างแผนภูมิความหมายที่ครูผู้สอนได้เตรียมไว้อย่างคร่าวๆ ก่อนจะได้อ่านเนื้อเรื่อง

ขั้นระหว่างการสอน นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องด้วยตนเองเพื่อนำความรู้เดิมสู่ความรู้ใหม่โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของข้อความ ลักษณะของแผนภูมิตั้งตัวชี้แนะที่ปรากฏอยู่ในบทอ่านซึ่งผู้วิจัยให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อเพิ่มเติมข้อมูลในแผนภูมิตรงส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์เป็นการฝึกให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงาน รวมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเกิดความสามัคคี นอกจากนั้น ขั้นตอนนี้ยังเป็นการฝึกให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ ตีความ แปลความ ขยายความ จับใจความสำคัญของเรื่องแล้วนำมาเขียนลงในแผนภูมิความหมาย อย่างเป็นลำดับขั้นตอน เมื่ออ่านเรื่องจบมีการตรวจสอบเนื้อหาที่เขียนไว้ในแผนภูมิ

ขั้นหลังการอ่าน เป็นขั้นตอนที่ให้นักเรียนอภิปรายผล เพิ่มเติมข้อมูล หรือปรับข้อมูลของแผนภูมิเพื่อสรุปให้เห็นใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน หากมีสิ่งใดในแผนภูมิผิดพลาดหรือขาดหายไป จะมีการแก้ไขให้ถูกต้อง ส่งผลให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดีขึ้น หลังจากนั้นผู้สอนอาจจะซักถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่นักเรียนอ่าน

ขั้นตอนการอ่านทั้ง 3 ขั้นตอนนี้มีความสัมพันธ์กันและเชื่อต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนเพราะขั้นตอนการใช้เทคนิคความหมายแต่ละตอนช่วยให้นักเรียนสามารถทบทวนเนื้อเรื่อง ระลึกข้อมูลของเนื้อหา และช่วยให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ของเนื้อหา ซึ่งส่งผล

ให้นักเรียนทำคะแนนแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้นหลังการทดลองซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็น วิลเลียมส์ (Williams 1986 374) ที่กล่าวว่า ขั้นตอนการอ่านเนื้อเรื่องแต่ละขั้นตอนช่วยให้นักเรียนเข้าใจจุดประสงค์ของบทอ่าน ช่วยขยายเนื้อความให้ชัดเจนขึ้นและสามารถช่วยให้ผู้เรียนถ่ายโอนความรู้ ความคิดในเรื่องที่อ่านได้

1.4 บรรยากาศในการเรียนการสอน จากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย พบว่า เมื่อผู้สอนนำเสนอบทเรียนเกี่ยวกับแผนภูมิความหมายแต่ละชนิด หลังจากนั้นก็นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อฝึก และเรียนรู้เกี่ยวกับแผนภูมิแต่ละชนิดว่ามีวิธีการและขั้นตอนอย่างไร ปรากฏว่านักเรียนให้ความสนใจในการเรียนและให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน รวมทั้งมีการซักถามครูผู้สอนเมื่อไม่เข้าใจในคำศัพท์ หรือขั้นตอนการทำ อีกทั้งมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ให้ความร่วมมือในการทำงานเมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานกลุ่ม จึงเป็นผลให้นักเรียนนำเสนอผลงานได้รวดเร็ว และตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องได้อย่างถูกต้องเมื่อครูซักถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ และเช่นเดียวกันเมื่อนักเรียนทำงานเดี่ยว นักเรียนจะรับผิดชอบงานของตนเอง ถึงแม้ว่าการทำงานเดี่ยวจะใช้เวลานานกว่าการทำงานกลุ่ม ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายเน้นการเรียนการสอนในรูปกระบวนการกลุ่ม เน้นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน ส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านพฤติกรรมการเรียนรู้คือ มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและกลุ่ม มีความกระตือรือร้นและตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พอลลาด (Pollard 1996 98) ที่ว่า บรรยากาศในการเรียนการสอนที่ดี สภาพอารมณ์ที่ดี และการยอมรับตนเองส่งผลในทางบวกกับความสามารถในการเรียนของผู้เรียนให้ที่ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเขมรราชูพิทยาคม ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษดีขึ้นโดยมีความพึงพอใจในระดับมากหลังจากได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถอภิปรายได้ดังนี้

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการเรียนดีขึ้น มีแรงจูงใจในการเรียน ส่งผลให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการอ่านเพิ่มขึ้นจากคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองที่ 70.50 เพิ่มขึ้นเป็น 89.02 หลังการทดลอง และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายอยู่ในระดับมาก โดย

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 5 ได้แก่ข้อความที่ว่าข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจมากเมื่ออ่านภาษาอังกฤษได้ เข้าใจ โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.36 นอกจากนั้นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิ ความหมายยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำให้นักเรียน เรียนด้วยความ สนุกสนาน นักเรียนมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอีกทั้งมีครู ช่วยให้การคำแนะนำตลอดเวลาจึงทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนเป็นไปด้วยดีส่งผลให้ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรเพ็ญ พุ่มสะอาด (2543 : 70) ที่กล่าวว่า การสอนการอ่านโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายเป็นสิ่งที่พบเห็นได้ใน ชีวิตประจำวัน เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการใช้กิจกรรมกลุ่มที่ เน้นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนเป็นไปด้วยดี

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมีปัญหาและข้อเสนอแนะดังนี้

1 ควรจะใช้เวลาในการทดลอง 1 ภาคเรียน เพราะเทคนิคแผนภูมิความหมายบาง รูปแบบต้องใช้เวลาในการเรียนรู้จนนักเรียนจึงจะเกิดความเข้าใจ เช่น เทคนิคแผนภูมิความหมาย แบบเหตุ-ผล (Cause – Effect) นักเรียนใช้เวลาในการทำความเข้าใจนานกว่าแผนภูมิความหมาย ชนิดอื่นๆ เพราะการที่ผู้เรียนจะเกิดความรู้ ความเข้าใจในการเรียนได้ดีต้องอาศัยระยะเวลาและ การกระทำอย่างต่อเนื่อง ระยะเวลาในการทดลองที่สั้นจะทำให้ไม่สามารถมองเห็นความแตกต่าง ของความเข้าใจในการอ่านได้ชัดเจน

2 ผู้สอนต้องศึกษารูปแบบของแผนภูมิแต่ละชนิดให้เข้าใจอย่างชัดเจนเพราะ รูปแบบของแผนภูมิความหมายมีหลายรูปแบบ และแต่ละรูปแบบเหมาะสมกับลักษณะของบท อ่านที่แตกต่างกัน

3 การเรียนการสอนโดยการใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายเหมาะสมกับการเรียน เป็นลักษณะกลุ่ม เพราะการทำงานกลุ่มเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปรึกษา และแลกเปลี่ยนความรู้ กัน

4 เนื้อหาของบทอ่านที่นำมาสอนโดยการใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายต้อง เหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของนักเรียนในแต่ละระดับ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวาเทคนิคแผนภูมิความหมายชนิดใดที่ส่งผลต่อความเข้าใจของนักเรียน มากที่สุด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ (2540) *วารสารวิชาการ* กรุงเทพฯ โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- เกียรติชัย ยานะรังสี (2540) *ผลการสอนแบบ เค ดับบลิว แอล พลัส ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5* วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษ) เชียงใหม่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถ่ายเอกสาร
- คู่มือเตรียมสอบภาษาอังกฤษมัธยมศึกษาตอนต้น (2540) พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์Hi-Ed
- ทักษะการอ่าน *Reading Skill I , II* (2537) กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์เดลฟี
- ทวิชัย มงคลเคนหา (2542) *การใช้กลวิธีการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องในการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร* วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) มหาสารคาม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถ่ายเอกสาร
- นงนาด ชูขำ (2543) *การใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน* วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร
- เบญจมาศ โกมลไสย (2540) *ผลของการสอนแบบ เอ็ม ไอ เอ ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสนใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4* วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษ) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ถ่ายเอกสาร
- ผกาศรี เย็นบุตร (2542) *การอ่าน* กรุงเทพฯ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร

- พรเพ็ญ พุ่มสะอาด (2543) *การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน เจตคติต่อการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยเทคนิคการสร้างผังโยงความสัมพันธ์ความหมาย (Semantic mapping) กับการสอนตามคู่มือครู ปรินญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร*
- พรทิพย์ ตันติเวส (2540) *ผลของ Semantic Mapping ต่อความเข้าใจ expository text ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถ่ายเอกสาร*
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543) *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์ กรุงเทพฯ สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*
- มาลินี จันทวิมล (2537) *Practice in Comprehension* พิมพ์ครั้งที่ 12 กรุงเทพฯ ไทยวัฒนาพานิช
- รพีพรรณ กิตา (2543) *ผลของการใช้เทคนิคการสอนโดยการสร้างผังโยงความสัมพันธ์ ความหมายรูปแบบมุมคว่ำคู่กับการเสริมแรงทางบวกที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนการุ้งวิทยาคม อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี ปรินญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร*
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2538) *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* กรุงเทพฯ สุวีริยะสาสน์ การพิมพ์
- วิจิตรา นรสิงห์ (2540) *การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน และเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธี KWL – PLUS กับการสอนอ่านตามคู่มือครู ปรินญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร*
- วิไลพร ธนสุวรรณ (2543) *การพัฒนากิจกรรมผังมโนคติสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต(การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) เชียงใหม่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถ่ายเอกสาร*

- ศิริพรรณ กาจกำแหง (2538) *การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความ สามารถในการระลึกถึงสิ่งที่อ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดย ใช้เทคนิคการสร้างผังโยงความสัมพันธ์ความหมายกับการสอนอ่านตามคู่มือครู ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร*
- สุชาย สันติจิตรุ่งเรือง (2547) *การใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร*
- สุนทร เข็มเขาวนิช (2540) *เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ พิมพ์ครั้งที่ 9 กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์รวมสาสน์*
- สุชาดา สมุทรศิริ (2543) *การเปรียบเทียบความเข้าใจ และความสนใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธี ARC และ วิธีการสอน ตามคู่มือครู ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร*
- สุทธิรัตน์ ศรีเสถียร (2539) *การศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษา อังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการฝึกกลยุทธ์การควบคุมกระบวนการ เรียนรู้โดยการสร้างผังโยงความหมาย และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ประสบการณ์ของผู้อ่านกับบทอ่าน ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสอน ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร*
- ศึกษาธิการ, กระทรวง (2544) *การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พศ 2544 กรุงเทพฯ กรมวิชาการ*
- Alverman, D E (1986) "Graphic Organizers Cuing Devices for Comprehending and remembering Main Ideas," in *Teaching main idea Comprehension* 210-217 Edited by J S Baumann New York International Reading Association
- Bartlett, Brendan J (1978, April) "Top – Level Structure as an Organizational Strategy for Recall of Classroom Text ," (Doctoral Dissertation) *Dissertation Abstracts International* 39 (11) 664-A

- Burmeister, Lou E *Reading Strategies for Secondary School Teachers* Massachusetts Addison – Wesley Publishing Co, Inc , 1974
- Carrel, Patricia L, Phasis, becky G and Liberto, Joseph C (1989) "Metacognitive strategies training for ESL reading, "in *TESOL Quarterly* 23(4) 647-678
- Davidson, Jane L (1982, October) "The Group Mapping Activities for Instructional in Reading and Thinking," *Journal of Reading* 26(1) 52-56
- Dubin, Fraida (1982, July) What Every EFL "Teacher Should Know about Reading? " *English Teaching Forum* 20 (20) 13-17
- D Lapp, and J Flood (1992) *Teaching Reading to Every Child* New York Macmillan
- Eskey, davia E (1986) "Theoretical Foundation " in *Teaching Secondary Language Reading For Academic Purpose* Massachusetts Addeston - Wesley
- Freedman, G and E G Reynolds (1980,March) "Enriching Basal Reader Lessons with Semantic Webbing " *The Reading Teacher* 30(7) 677-684
- Gunning, Thomas G (1992) *Creating Reading Instruction for all Children* Boston Allyn and Bacon
- Harris, Larry A and Smithr, carl B (1980) *Reading Instruction Diagnostic teaching in the classroom* New York Holt, Rinehart and Winston
- Heimlich, Joan E, and Pittleman, Susan D (1988) *Semantic Mapping Classroom Application* International Reading Association
- Horowitz, Rosalind (1985,February) "Text Pattern Part I " In *Journal of Reading* 28(1) 448-454
- Irvin, Jol (1990) *Reading and the Middle School student* Boston Allyn and Bacon
- Johnson, D D , S D Pittleman and J E Heimlich (1986, April) "Semantic Mapping " *The Reading Teacher* 39(8) 781-782
- Lipson, M (1989,June) "A Direct Instructional Strategy Semantic Mapping and Its Effect on Prose Comprehension " *Dissertation Abstracts International* 50(12) 3908A

- Meyer, Bonnie J F and G E Rice (1984) "The Structure of Text " Pp 319-350 In D P Pearson, M L Kamil and P Mosenthal (eds) *Handbook of Reading Research* New York Longman
- Micciniati, J L (1988, March) "Mapping the Terrain Connecting Reading with Academic Writing " *In Journal of Reading* 31(6) 542-552
- Miller, Lyle L (1972) *Developing Reading Efficiency* Minnesota Burgess Publishing Company
- Paulston, Christina Bratt and Maryh N Burder (1978) *Teaching English as a Second language " Techniques and procedures* Cambridge Cambridge university Press
- Pearson, P D and K Camperell (1981) *Comprehension and Teaching Research Review* Newark, Delaware International Reading Association
- Pearson P D and D D Johnson (1987) *Teaching Reading Comprehension* New York Holt, Rinehart and Winston
- Peterson, N R (1991, November) Effectiveness of Semantic Mapping as an Instructional technique in English for mainstreamed learning Disabled Ninth Graders " *Dissertation Abstracts International* 52(5) 1711A
- Schmidt, M B (1986, October) "The Shape of Content Four Semantic map Structures for Expository Paragraphs," *in The Reading Teacher* 40 (8) 113-117
- Sinatra, et al (1984, October) "Improving reading Comprehension of Disabled reader through Semantic Mapping," *in The Reading Teacher* 38(1) 22-29
- Sinatra, R C , Stahl-Gemake, J , & Morgan, N W (1986, October) " Using Semantic Mapping after Reading to organize and write Original Discourse," *in Journal of Reading* 30 (3) 4-12
- Slater, W H (1985, May) "Teaching Expository Text structure with structural Organizers on Ninth – Grade students Comprehension and Recall of Four patterns of expository," *In Reading Research Quarterly* 20 (2) 189-200

Smith, Alfred Newton (1968, June) Reading instruction in English and in Modern
Foreign languages A Comparative Study *Dissertation Abstracts*
International 29 1480-A

Target Reading (2544) กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์พัฒนาคุณภาพวิชาการ

William, Eddie (1986) *Reading in the language Classroom* London Macmillan
Publisher

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แผนการสอน

แผนการสอนที่ 1 (120 นาที)

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนนักเรียน 46 คน

สาระสำคัญ การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญทักษะหนึ่งที่สามารถนำไปใช้ในการอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้

- จุดประสงค์**
- 1 นักเรียนสามารถเขียนแผนภูมิกความหมายโดยโยงความสัมพันธ์ของเรื่องได้
 - 2 นักเรียนสามารถสรุปเรื่องที่อ่านได้

วันที่ _____

เนื้อหา บทอ่านแบบพรรณนาเรื่อง Jellyfish, The Kiwi and the Frog

ลักษณะแผนภูมิกความหมาย แผนภูมิกความหมายแบบพรรณนา

ขั้นตอนการสอน

ขั้นตอนก่อนการอ่าน (Pre-Reading)

1 ครูทักทายนักเรียนแล้วนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการสนทนากับนักเรียนโดยรูปภาพของแมงกะพรุนเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียนแล้วถามว่า

ครู Do you know what it is?

นักเรียน _____ (แมงกะพรุน)

ครู Yes It is a jellyfish (เขียนคำว่า Jellyfish บนกระดาน)

Repeat after me "Jellyfish" หลังจากนั้นครูให้นักเรียนออกเสียงคำว่า Jellyfish ทั้งชั้นเรียนด้วยตัวของเขาเอง

2 ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่าจะได้อ่านเรื่อง "Jellyfish" ก่อนอ่านเนื้อเรื่องที่ครูสอนคำศัพท์ใหม่ด้วยวิธีต่าง ๆ

strange (adj) = someone who have not known or familiar
(อธิบายความหมาย)

skeleton (n) = the framework of bone in your body such as a human skeleton (แสดงรูปภาพ)

division (n) = Jellyfish is a division of animals which live in the sea (ยกตัวอย่างสถานการณ์)

- substance (n) = Solid or powder or gas are substances
(ยกตัวอย่างสถานการณ์)
- cavity (n) = a space or hole in something (वादภาพ)
- vessels (n) = the narrow tubes through which your blood flows
(वादภาพ)
- diameter (n) = the straight line which goes from one side of a wound
object to another, through the center of the object
(वादภาพ)
- disturbed (v) = Don't disturb the baby while she is sleeping
(ยกตัวอย่างสถานการณ์)

Pre-Reading Activity (กิจกรรมก่อนการอ่าน)

3 ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมก่อนการอ่านโดย ครูเขียนหัวเรื่อง "Jellyfish" ไว้ในวงกลมบนกระดานและให้นักเรียนบอกคำที่เกี่ยวข้องกับหัวเรื่อง ซึ่งเป็นการเก็รึ้นนำบทเรียนโดยการถามถึงประสบการณ์เดิมของนักเรียน นักเรียนอาจตอบดังนี้

- It is a fish
- It lives in the sea
- It has tentacles
- It is an animal

จากนั้นครูเขียนข้อมูลที่นักเรียนบอกเกี่ยวกับ Jellyfish บนกระดาน

4 ครูผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านและสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ขั้นตอนระหว่างการอ่าน (While – Reading)

5 ครูแจกใบความรู้เรื่อง Jellyfish ให้นักเรียนอ่าน กลุ่มละ 2-3 คน เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมโดยครูถามว่า "What does the passage tell about the jellyfish?"

6 นักเรียนอ่านเรื่อง Jellyfish และช่วยกันสร้างหรือปรับแผนภูมิความหมายที่ทำในขั้นก่อนการอ่านโดยการนำข้อมูลที่ได้จากการอ่านเนื้อเรื่องมาเติมลงในแผนภูมิความหมาย ซึ่งนักเรียนควรจะตอบดังนี้

- It lives in the sea
- It has tentacles
- It has no brain
- It has no blood vessels
- It is animal without skeleton
- It is tiny
- It is an animal called "Coelenterate"

ขั้นหลังการอ่าน (Post – Reading)

7 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม แสดงผลงานการสร้างแผนภูมิความหมายจากเนื้อเรื่องบนกระดานพร้อมทั้งอภิปรายประกอบเหตุผล ครูช่วยนักเรียนสรุปแผนภูมิจากเนื้อเรื่องที่สมบูรณ์อีกครั้ง โดยการซักถามจากนักเรียน ถ้าแผนภูมิของนักเรียนยังไม่สมบูรณ์ ครูช่วยนักเรียนหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้แผนภูมิสมบูรณ์

8 ครูแจกใบความรู้เรื่อง "The Kiwi" ให้นักเรียนอ่านในใจ โดยให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 2-3 คน แล้วให้นักเรียนแสดงผลงานการสร้างแผนภูมิความหมายบนกระดานพร้อมทั้งอภิปรายประกอบเหตุผล

9 ครูกับนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียนอีกครั้งโดยการปรับหรือสร้างแผนภูมิความหมายเพิ่มเติมเพื่อให้ได้แผนภูมิที่สมบูรณ์

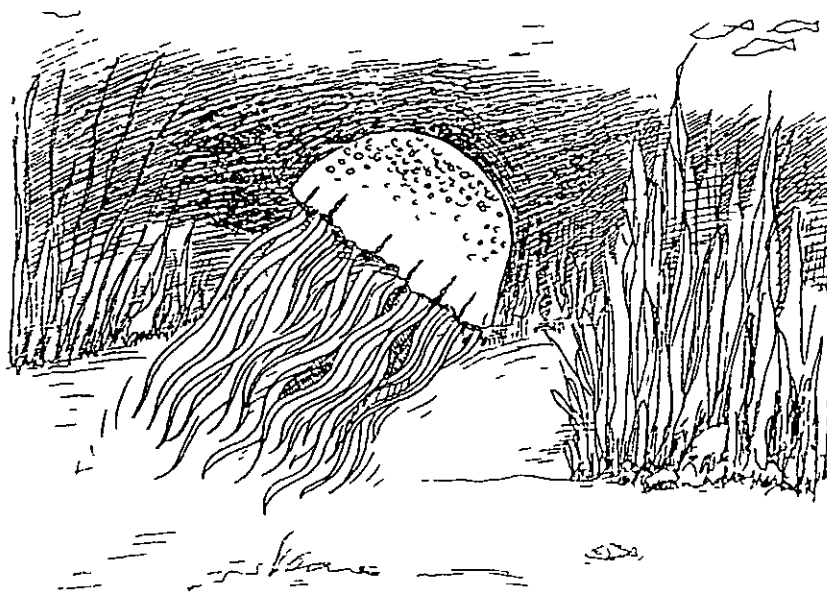
10 ครูแจกใบความรู้เรื่อง "The Frog" ให้นักเรียนอ่านในใจแล้วสร้างแผนภูมิความหมายโดยทำงานเป็นรายบุคคล

การวัดผลประเมินผล

- 1 ประเมินผลจากการสร้างแผนภูมิความหมายของกลุ่มและของชั้นเรียน
- 2 ประเมินผลจากการตอบคำถามในใบงาน เพื่อทดสอบความเข้าใจ

สื่อการเรียนการสอน

- 1 รูปภาพประกอบการนำเสนอคำศัพท์ใหม่
- 2 เนื้อเรื่องประกอบการเรียนโดยใช้แผนภูมิความหมายแบบพรรณนา

Jellyfish

The jellyfish is one of the strangest forms of life to be found in the sea. First of all, it's not even a fish! It's an animal without a skeleton. Jellyfish are members of a large division of very simple animals called Coelenterate.

Nine-tenths of the body of a jellyfish is composed of a jellylike substance. And most of its body is simply a stomach cavity. The jellyfish has no brain and no blood vessels.

Some jellyfish are very tiny, but there are others which may have a diameter of two feet. Jellyfish have a variety of shapes and colors. There are some jellyfish which seem to glow when they are disturbed.

Jellyfish's tentacles often sting people quite painfully. The reason the jellyfish stings is that this is its method of obtaining food.

(From Reading Skill, Delfi Publisher)

The Kiwi

The Kiwi is a bird that cannot fly. It lives in New Zealand's forest, but people seldom see it. The kiwi is shy, and will usually run away when anyone comes near it.

The kiwi is about the size of a chicken. It has a stocky body covered with shaggy, dull brown feathers. Its neck and legs are short, and its bill is long. The kiwi uses its long, thin beak to search in the ground and under dead leaves for caterpillars, worms and insects on which it feeds. It has no tail, and its wings are small and useless. The kiwi is the only bird that has no nostrils at the end of its bill. Of all birds, only the kiwi has a good sense of smell. It hunts only at night, and hides itself during the daytime.

Today the kiwi is strictly protected to prevent its dying out.

(From The World Book Encyclopedia, Field Enterprises Educational Corporation)

The Frog

The frog is an amphibian. Any kind of animal that lives both on land and in water is called an amphibian. There are frogs everywhere in Thailand. We generally find them in the rainy season.

The frog begins its life in an egg in water. When it leaves the egg, it is called a tadpole. It looks like a round black head with a tail, but it has no legs. The tadpole swims in the pond.

When the tadpole grows bigger, it gets two hind legs, and then two front legs. Later, the tadpole loses its tail. Soon after this, it comes out of the water and hops about on the bank. It is now a tiny baby frog.

As you see, the frog spends the first part of its life in the water. But a full grown frog lives on land and in water.

(From The World Book Encyclopedia, Field Enterprises Educational Corporation)

Worksheet A

Group _____

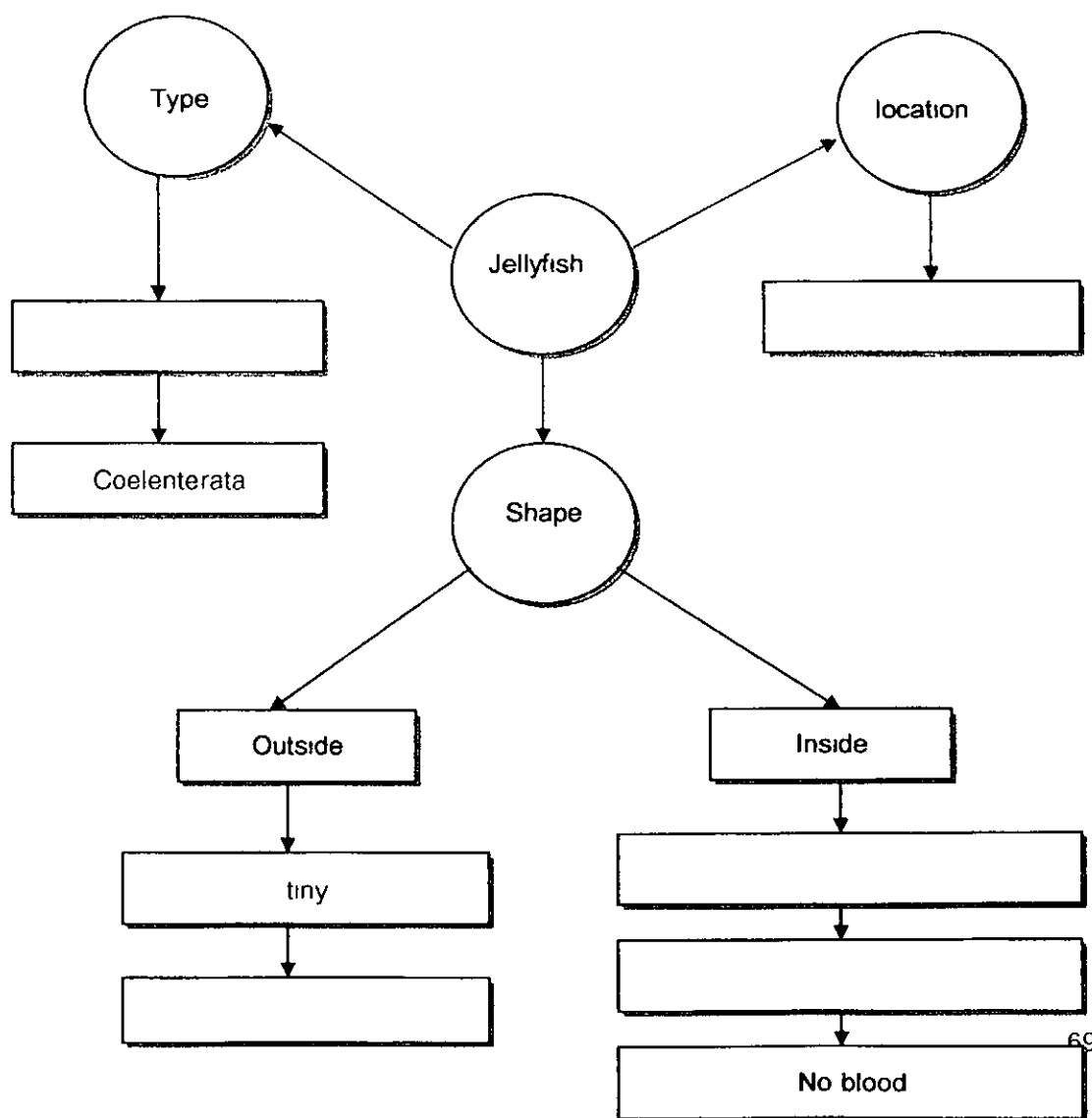
Class _____

Member's names 1 _____

2 _____

3 _____

Instructions Complete this mapping with words or phrases related to the main topic

Worksheet B

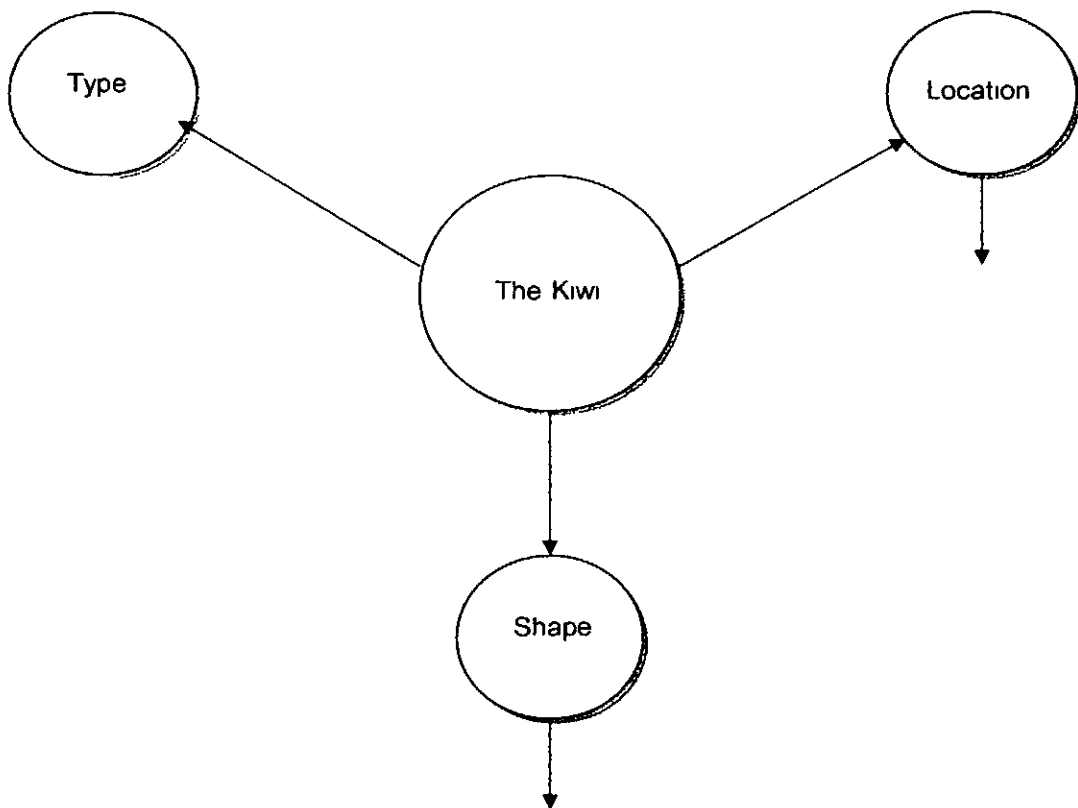
Group _____ Class _____

Member's names 1 _____

2 _____

3 _____

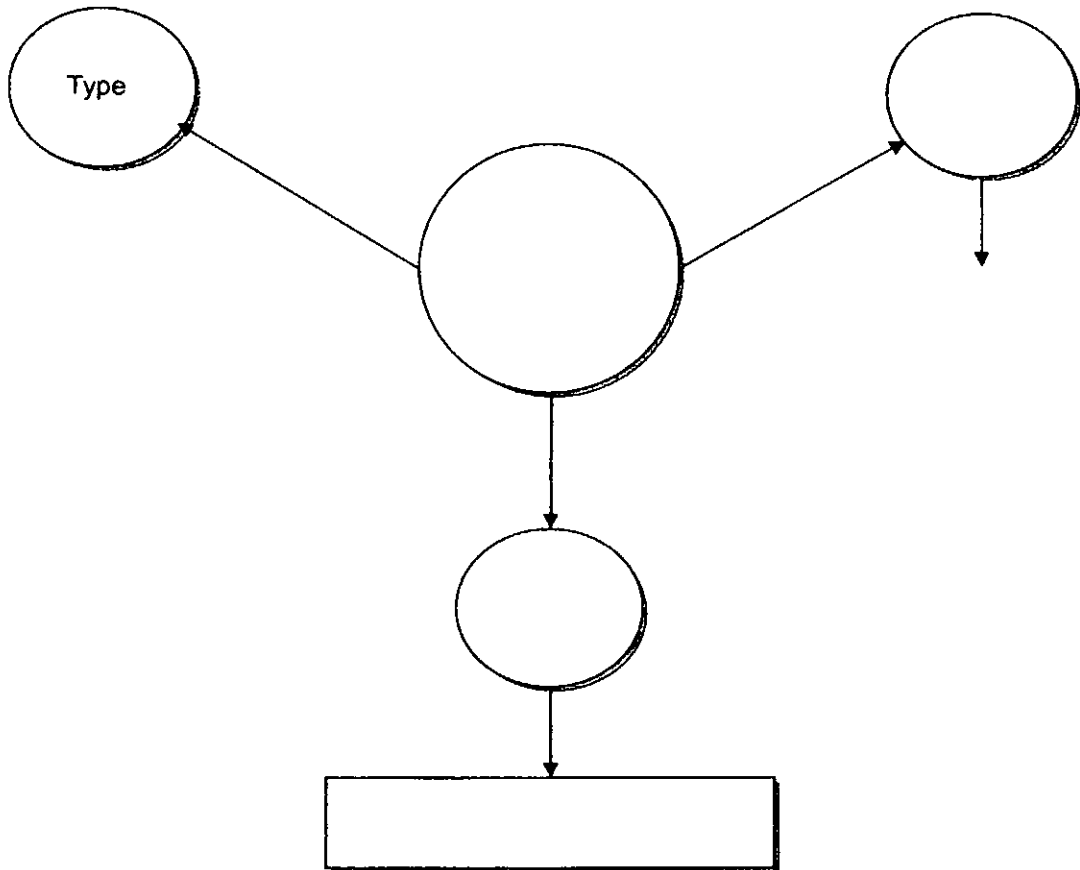
Instructions Complete this mapping with words or phrases related to the main topic

Worksheet C

Name _____ Class _____

Instructions Complete this mapping with words or phrases related to the main topic

ภาคผนวก ข

- แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน (ก่อน - หลัง การทดลอง)
- ตารางแสดงคะแนนรวมเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่าน (ก่อน - หลัง การทดลอง)

แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง

- 1 แบบทดสอบฉบับนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 30 ข้อ เวลา 60 นาที คะแนนเต็ม 30 คะแนน
- 2 ข้อปฏิบัติในการทำแบบทดสอบ
 - 2 1 เขียน ชื่อ นามสกุล ชั้น เลขที่ ลงในกระดาษคำตอบให้ชัดเจน
 - 2 2 อ่าน ข้อเขียนที่กำหนดให้ แล้ว เลือกคำตอบ ที่ถูกต้องที่สุด โดยทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ
 - 2 3 ห้าม ขีดเขียนข้อความใด ๆ ลงในแบบทดสอบ

Directions Read the following passage, and then choose the best answer by marking below a, b, c, or d on your answer sheet

Passage 1

One of the most beautiful birds in the world is peacock, you can see it walking proudly with its magnificent and colorful tail raised. The feathers glisten in the sunlight. Peacock has a fan of glorious plumage and it also has a crest on its head. On the contrary, peahen is not beautiful. It has dull brown feathers. And it doesn't have crest on its head.

Normally, peafowl live in jungles of Asia. But they can be tamed. Peafowl eat frogs, snails, insects and grain. But we raise them. They can thrive on grains which we give to poultry.

We can eat them because their flesh is very tasty and their eggs too. But we don't eat them because of their beauty. They are too beautiful to eat. So we keep them as an ornament in the parks and zoos.

(จาก คู่มือเตรียมสอบภาษาอังกฤษ ม. ต้น , Hi-Ed Publisher)

- 1 Peacock normally lives in
 - a the zoo
 - b the forest
 - c people's house
 - d the deep forests
- 2 What does the word "peafowl" refer to?
 - a birds
 - b poultry
 - c peahens
 - d peacock or peahens
- 3 According to the passage, peahen
 - a is the most beautiful birds in the world
 - b doesn't have crest on its head
 - c has a fan of glorious plumage
 - d has a dull brown feathers

Passage 2

One item of food which is ever present on the menu of every restaurant in Thailand is fruit. This is a great part of the country to have a huge range of succulent fruits which are both inexpensive and found everywhere in the country. Some types of fruit are found all year round, whilst others are seasonal.

Papaya is another exotic fruit in plentiful supply, the flesh varies from orange to pink in color, and is both sweet and fragrant. It is popular with the Thais as dessert along with pineapple and watermelon. It is also ideal as a breakfast item, and its taste is enhanced by a squeeze of fresh lime juice.

(จาก คู่มือเตรียมสอบภาษาอังกฤษ ม.ต้น , Hi-Ed Publisher)

- 4 In Thailand some types of fruits are found
- a only in province
 - b all year long
 - c in Bangkok
 - d in restaurant
- 5 According to the passage, papaya's flesh is
- a sweet
 - b fragrant
 - c not tasty
 - d both sweet and fragrant
- 6 As dessert, papaya is
- a cooked with pineapple
 - b served together with pineapple
 - c served in restaurant
 - d squeezed with lime juice

Passage 3

The life cycle of salmon is one of the most difficult in the animal world. Although they are saltwater fish, salmon spawn in fresh water, streams and rivers. After the eggs hatch, the young salmon stay in the river for one, two, or three years, depending on how healthy they are. Then they travel to the vast Pacific Ocean where they become adults and remain there for three to eight years. Finally, they start the long hazardous journey to their fresh water birthplace.

The salmon encounter a variety of hazards throughout the trip. The first hazard is natural predators, such as sealions, seals, and sharks. Another hazard is the large fishing boats dragging huge nets. Finally, for those salmon that escape the ocean's dangers, there are thousands of amateur fishermen who are waiting along the rivers with rod and reel. Thus, only a small percentage of the fish ever reach their birthplace – at most one out of a hundred.

(From Reading Skill I, Delfi Publisher)

- 14 Crocodiles _____
- a cannot stay on land b have long legs
c have rounded noses d often live in swamp
- 15 Crocodiles eat _____
- a small living things b only vegetables
c very fast d with their lower fourth teeth
- 16 Crocodiles and alligators habits are _____
- a very different b quite alike c exactly the same d rather difficult

Passage 6

A Blue Whale lives in the sea and has a tail like the tail of a fish, However, it is not a fish. Fish breathe water but Blue Whales breathe air. They can stay under water for about an hour but they have to come to the surface to breathe.

There are two other ways in which the Blue Whale is different from a fish. First, its blood is warm but a fish has cold blood. The Blue Whale has a thick coat of fat under its skin. This acts as a blanket to keep it warm.

Secondly, fish lay eggs and the baby fish start life in these eggs. Baby Blue whales are born alive. They can weigh up to 10,000 kilograms at birth. For about six months, the baby Blue Whale feeds on its mother's milk.

In 1937, eight countries agreed not to kill so many whales, but too many whales are still being killed every year and unless this stops one day there may be no more.

(From Practice in Comprehension, Thai Wattanaphanich Publisher)

- 17 The word "it" in line 6 refers to
- a the blood b the Blue whale
c smaller than the moon d bigger than the moon

- 18 According to the passage, which sentence is true?
- a A Blue Whale is fish b At present, Blue Whales aren't being killed
- c smaller than the moon d A Blue Whale is fed on mother's milk
- 19 What is the passage mainly about?
- a How baby Blue Whales are born
- b The Blue Whale is a warm blooded animal
- c The differences between a Blue Whale and a fish
- d Blue Whales are going to disappear from the sea

Passage 7

Until the early twentieth century, attempts to transfuse blood from one person to another person were usually unsuccessful. Then, in 1901, Karl Landsteiner, an Austrian scientist, discovered that blood was divided into four types. These four blood types were named A, B, AB and O. Blood type O is the most common around the world. Blood type A is the second most common, and type AB is the least common. If people with type A blood are given type B blood, or people with type B blood are given type A, they will probably die.

In 1927, a Japanese doctor, Furukawa Takeji, carried out research and came up with the idea that people with different blood types had different personalities. Type A people are said to be calm and serious, people with type B blood are curious, cheerful, and outgoing, people with type O blood are generous and honest, while those with type AB blood are caring, original, and cheerful.

In recent years, interest in blood types has grown in the United States, and one book, *Eat Right for Your Type*, has been a hit with people who want to lose weight.

(From Target Reading, Patanakhunnabwchakarn (PW) Co., Ltd.)

- 20 This story tells us about _____
- a the type of personality b the types of blood
- c the most common blood type c what to eat according to your blood type

21 People with which blood type are said to be most trustworthy?

- a Type A
- b Type B
- c Type O
- c Type AB

Passage 8

One of the greatest sea tragedies that have ever occurred was that of the sinking of the steamship, the Titanic. It was the first trip of the giant ship. There were 1,310 passengers and 898 officers and crew aboard on their way to the United States from England.

It was on the night of April 14, 1912. The sea was calm, and the weather was beautiful. People were dancing in the big rooms. Music, laughter and singing could be heard everywhere. The thought of danger was far away.

Suddenly, just before midnight, the sailor on guard cried "iceberg!" before the ship could change her course, the iceberg had torn a huge hole in the bottom of the ship. Nothing could be done. The ship sank about 1,600 miles northeast of New York City. There were only enough lifeboats for a third of those on board. They took on mostly women and children. Altogether 1,503 people lost their lives on that tragic

(From Practice in Comprehension, Thai Wattanaphanich Publisher)

22 The sad event happened when _____

- a there was a storm
- b it was very windy
- c the ship was on the way to America
- d the ship was on the way back to England

- 23 According to the passage, the ship
- a went back to England
 - b went to many other places
 - c was from the United States
 - d had not yet been to the United States
- 24 Before the ship hit the iceberg, most of the people on board
- a were watching for iceberg all night
 - b knew that the ship was going to sink
 - c did not know that they are in danger
 - d had already been told about the iceberg

Passage 9

Plants and animals interact each other. Animals depend on plants for their food. In the same way, plants depend on animals. All plants and animals must have four elements: Carbon, nitrogen, hydrogen and oxygen. These elements are combined to form proteins, fats and carbohydrates in animals or plants. **They** are then used for building cells and tissues or as a source of energy. Oxygen is obtained from air and water. Water is also source of hydrogen for living things. Carbon and nitrogen come from the air, sea and soil.

The use of these four elements by plants and animals involves complex cycles, which demonstrate the dependence of animals and plants on each other.

In the nitrogen cycle, nitrates which are absorbed from the soil by plants are used to make proteins. Plants are eaten by animals. When plants and animals die, bacteria in the soil cause decomposition. As the dead plant or animal decomposes, the tissues are converted to nitrates. In this way, the nitrates are returned to the soil.

(From Reading Skill I, Delfi Publisher)

- 25 Living things obtain _____ from water
- a oxygen
 - b hydrogen
 - c carbon
 - d nitrate

- 29 The writer probably would tell you_____
- a where to buy cigarettes
 - b how to drive a car
 - c to keep your headlights off
 - d not to smoke
- 30 One of the ways that nicotine may affect a smoker is that it will make him or her_____
- a much happier
 - b drunk
 - c easily nervous
 - d quite upset

GOOD LUCK

ตาราง 4 แสดงคะแนนรวมและค่าเบี่ยงเบนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน
ก่อนและหลังการทดลอง

Student	Pretest (30 items)	Posttest (30 items)	Diff	Percentage
1	10	13	3	23 08
2	11	12	1	8 33
3	10	10	0	0 00
4	10	12	2	16 67
5	13	14	1	16 67
6	11	13	2	15 38
7	8	11	3	27 27
8	14	14	0	0 00
9	15	16	1	6 25
10	13	14	1	7 14
11	11	13	2	15 38
12	7	12	5*	41 67
13	11	14	3	21 43
14	9	11	2	18 81
15	11	11	0	0 00
16	12	13	1	7 69
17	13	13	0	0 00
18	8	10	2	20 00
19	12	12	0	0 00
20	17	18	1	5 56
21	5	14	9*	64 29
22	11	15	4	26 67
23	10	11	1	9 09
24	11	12	1	8 33
25	9	15	6*	40 00
26	11	15	4	26 67
27	13	14	1	7 14
28	15	16	1	6 25

ตาราง 4 (ต่อ)

Student	Pretest (30 items)	Posttest (30 items)	Diff	Percentage
29	7	12	5*	41.67
30	9	9	0	0.00
31	12	14	2	14.29
32	6	8	2	25.00
33	9	12	3	25.00
34	9	10	1	10.00
35	11	12	1	8.33
36	9	11	2	18.18
37	14	17	3	17.65
38	9	11	2	18.18
39	10	12	2	16.67
40	11	11	0	0.00
41	10	13	3	23.08
42	5	16	11*	68.75
43	11	16	5*	31.25
44	11	12	1	8.33
45	10	13	3	23.08
46	12	13	1	7.69
$\sum X$	486	590		
Mean	10.57	12.83	2.26	17.61

ภาคผนวก ค

- แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษ
- ตารางแสดงความคิดเห็นต่อการอ่านภาษาอังกฤษ

แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษ ระดับชั้น ม 3

คำชี้แจง

1 แบบสอบถามนี้ถามความรู้สึก ความคิดเห็นของนักเรียนในด้านดีและไม่ดีที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษ ในด้านความสำคัญ คุณประโยชน์ กิจกรรมในการเรียนการสอน สื่อประกอบการเรียนการสอน และวิธีการสอนของครูผู้สอน ซึ่งคำตอบของนักเรียนไม่มีถูกหรือผิด ฉะนั้นขอให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีคำตอบที่ได้นับถือว่าเป็นความลับที่จะนำผลรวมไปใช้ในการวิจัยทางวิชาการเท่านั้น เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามนี้ไม่มีผลต่อการเรียนหรือคะแนนสอบของนักเรียนแต่ประการใด

2 วิธีตอบแบบสอบถาม ขอให้เรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วพิจารณาอย่างรอบคอบจึงตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความรู้สึก หรือความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด ในข้อหนึ่งๆ จะมีคำตอบ 5 ระดับ ดังนี้คือ

ก ถ้าทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” แสดงว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก หรือความเห็นของนักเรียนอย่างยิ่ง

ข ถ้าทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบ “เห็นด้วย” แสดงว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก หรือความคิดเห็นของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่

ค ถ้าทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบ “ไม่แน่ใจ” แสดงว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก หรือความคิดเห็นของนักเรียนในระดับปานกลาง

ง ถ้าทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบ “ไม่เห็นด้วย” แสดงว่าข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึก หรือความคิดเห็นของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่

จ ถ้าทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบ “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” แสดงว่าข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึก หรือความคิดเห็นของนักเรียนอย่างยิ่ง

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
1	ข้าพเจ้าไม่ชอบวิชาการอ่านภาษาอังกฤษ					
2	ถ้ามีโอกาสศึกษาต่อข้าพเจ้าจะเลือกเรียนสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านภาษาอังกฤษ					
3	การอ่านภาษาอังกฤษทำให้เกิดความเครียด					
4	ข้าพเจ้าชอบวิชาการอ่านภาษาอังกฤษเพราะข้าพเจ้าทำคะแนนวิชานี้ได้ดี					
5	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจมากเมื่ออ่านภาษาอังกฤษได้เข้าใจ					
6	ข้าพเจ้าชอบเปิดพจนานุกรมเพื่อดูความหมายของคำศัพท์ใหม่					
7	การอ่านภาษาอังกฤษมีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพน้อย					
8	การอ่านภาษาอังกฤษทำให้ความคิดกว้างไกล					
9	การอ่านภาษาอังกฤษทำให้เป็นคนที่ทันต่อเหตุการณ์					
10	การอ่านภาษาอังกฤษเป็นการเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์					
11	การเรียนวิชาการอ่านทำให้รู้คำศัพท์มากขึ้น					
12	การอ่านภาษาอังกฤษสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้น้อย					
13	กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษทำให้ข้าพเจ้าเรียนด้วยความสนุกสนาน					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
		5	4	3	2	1
14	การอ่านภาษาอังกฤษไม่มีประโยชน์ต่อ การศึกษาต่อของข้าพเจ้า					
15	ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการ อ่านภาษาอังกฤษกิจกรรม					
16	กิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษไม่น่าสนใจ					
17	สื่อที่นำมาใช้ในการสอนการอ่านเหมาะสมกับ เนื้อหาของบทเรียน					
18	บทความเนื้อหาที่นำมาให้อ่านมีความยาว เหมาะสมดี					
19	บทเรียนการอ่านภาษาอังกฤษส่งเสริมให้ นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ และทันต่อ เหตุการณ์					
20	สื่อประกอบการเรียนมีความน่าสนใจ					
21	สื่อที่นำมาใช้ในบทเรียนไม่มีความหลากหลาย และทันสมัย					
22	ผู้สอนมีวิธีการสอนที่ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมใน การเรียน					
23	ผู้สอนใช้คำศัพท์ยากในการสอนการอ่าน ภาษาอังกฤษ					
24	ผู้สอนมีวิธีการสอนการอ่านที่ทำให้นักเรียน ตื่นตัวอยู่เสมอ					

ข้อมูลจาก

- 1 วิจิตรา นรสิงห์ (2540 236 – 240)
- 2 สุชาดา สมุทรศิริ (2543 90-91)
- 3 พรเพ็ญ พุ่มสะอาด (2453 105-107)

ขอขอบคุณในความร่วมมือของนักเรียนเป็นอย่างสูง
ผู้วิจัย

ตาราง 5 ตารางแสดงความคิดเห็นต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยใช้เทคนิคแผนภูมิ
ความหมาย

ข้อ	ข้อความ	\bar{X}	S D	ระดับความ พึงพอใจ
*1	ข้าพเจ้าไม่ชอบวิชาการอ่านภาษาอังกฤษ	3.78	0.63	น้อย
2	ถ้ามีโอกาสศึกษาต่อข้าพเจ้าจะเลือกเรียนการอ่านสาขาวิชา ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านภาษาอังกฤษ	3.69	0.66	มาก
*3	การอ่านภาษาอังกฤษทำให้เกิดความเครียด	3.65	0.64	น้อย
4	ข้าพเจ้าชอบวิชาการอ่านภาษาอังกฤษเพราะข้าพเจ้าทำ คะแนนวิชานี้ได้ดี	3.69	0.66	มาก
5	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจมากเมื่ออ่านภาษาอังกฤษได้เข้าใจ	4.36	0.53	มาก
6	ข้าพเจ้าชอบเปิดพจนานุกรมเพื่อดูความหมายของ คำศัพท์ใหม่	3.73	0.64	มาก
7	การอ่านภาษาอังกฤษมีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพน้อย	3.19	0.93	มาก
8	การอ่านภาษาอังกฤษทำให้ความคิดกว้างไกล	3.67	0.73	มาก
9	การอ่านภาษาอังกฤษทำให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์	3.67	0.70	มาก
*10	การอ่านภาษาอังกฤษเป็นการเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์	3.56	0.74	น้อย
11	การเรียนวิชาการอ่านทำให้รู้คำศัพท์มากขึ้น	4.02	0.33	มาก
*12	การอ่านภาษาอังกฤษสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ น้อย	3.17	0.85	น้อย
13	กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษทำให้ ข้าพเจ้าเรียนด้วยความสนุกสนาน	3.84	0.47	มาก
*14	การอ่านภาษาอังกฤษไม่มีประโยชน์ต่อการศึกษาต่อของ ข้าพเจ้า	3.65	0.73	น้อย
15	ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนอ่าน ภาษาอังกฤษ	3.97	0.33	มาก
*16	กิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษไม่น่าสนใจ	3.56	0.83	น้อย

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ
17	สื่อที่ผู้สอนนำมาใช้ในการสอนการอ่านเหมาะสมกับเนื้อหา ของบทเรียน	3.71	0.65	มาก
18	ข้อความเนื้อหาที่ผู้สอนนำมาให้อ่านมีความยาวเหมาะสมดี	3.58	0.68	มาก
19	บทเรียนการอ่านภาษาอังกฤษส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิด สร้างสรรค์และทันต่อเหตุการณ์	3.82	0.57	มาก
20	สื่อประกอบการเรียนมีความน่าสนใจ	3.86	0.54	มาก
*21	สื่อที่ผู้สอนนำมาใช้ในการสอนไม่มีความหลากหลายและ ทันสมัย	3.54	0.81	น้อย
22	ผู้สอนมีวิธีการสอนที่ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน	3.73	0.80	มาก
*23	ผู้สอนใช้คำศัพท์ยากในการการอ่านภาษาอังกฤษ	3.50	0.81	น้อย
24	ผู้สอนมีวิธีการสอนการอ่านที่ทำให้นักเรียนตื่นตัวอยู่เสมอ	3.95	0.46	มาก
	รวม	3.70	0.65	มาก

หมายเหตุ * ข้อที่แสดงเครื่องหมายนี้แสดงว่านักเรียนมีความพึงพอใจในเชิงลบ

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวอาลัย พะสุนนท์
วัน เดือน ปีเกิด	13 สิงหาคม 2515
สถานที่เกิด	จังหวัดอุบลราชธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	39 หมู่ 12 ตำบลแก้งเค็ง อำเภอกุศขำบุรี จังหวัด อุบลราชธานี 34270
ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 5
สถานที่ทำงานในปัจจุบัน	โรงเรียนเขมรราชพิทยาคม อำเภอเขมรราช จังหวัด อุบลราชธานี
ประวัติการศึกษา	
พ ศ 2534	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช
พ ศ 2538	ค บ (ภาษาอังกฤษ) จากสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร
พ ศ 2548	ศศ ม (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ